

Kuva: © Annika Rauma

Talousarvio 2023
Taloussuunnitelma vuosille
2024 – 2025

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

Sisällys

1. KUNTASTRATEGIA	3
1.1. Taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät	3
1.2. Kunnan toiminta-ajatus, strategiset tavoitteet ja toimenpiteet	4
1.2.1 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konserniohje	5
1.2.2 Henkilöstön yhteistoiminta, työsuojelu ja tasa-arvo	6
1.2.3. Kestävä kehitys	7
1.3 Taloussuunnitelman puitteet	7
2. KUNNAN TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA 2024 – 2025	8
2.1 Toiminnan ja talouden päämäärät kuntastrategiassa	8
2.2 Tasapainotus taloussuunnitelmassa	10
2.3 Talousarvio, palvelutuotanto	10
2.3.1 Toimintakate 1 000 eur	10
2.3.2 Vuosikate 1 000 eur	10
2.3.3 Verotus	11
2.3.4 Valtionosuudet	11
2.4. Tulos- ja rahoituslaskelmat sekä investoinnit	14
2.4.1. Tuloslaskelma	14
2.4.2 Rahoituslaskelma	15
2.4.3. Investoinnit	16
3. KÄYTTÖTALOUS	17
3.1 Hallinto- ja kehittämispalvelujen tulosalue	17
3.2 Sivistystoimen tulosalue	26
3.3 Teknisten palvelujen tulosalue	55
4. TYTÄRYHTIÖT	75
4.1 Kaustisen Kehitys Oy (konserni)	75
4.2 Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy	76
4.3. Kiinteistö Oy Kaustisen Oppilasasuntolat	77
4.4. Kiinteistö Oy Rekipolska	78
4.5. Kaustisen Lämpö Oy	80
5. LIITTEET	82
5.1. VALTUUSTON MYÖNTÄMÄT TALOUSARVIOAVUSTUKSET 2022	82

1. KUNTASTRATEGIA

1.1. Taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät

Vuosi 2022 oli kolmas koronan sävyttämä työskentelyvuosi. Viimeistään nyt poikkeusoloissa toimimisesta voi sanoa tulleen uusi normaali, niin kaikkine vaikeuksineen kuin toivoa antavine luovine ratkaisuineenkin. Kaustisella alijäämien kattaminen oli myönteinen, saavutettu tavoite.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan jatkuu, ja energian hintojen nousu vaikuttaa sekä julkisen että kotitalouksien rahankäyttöön. Valtionvarainministeriön talouskatsauksen (19.9.) mukaan kotitalouksien koronan jälkeinen elpynyt kulutus on kääntynyt epävarmuuteen varautumiseen ja jälleen kulutuksen supistamiseen. Kestokulutustarvikkeiden hankintaa lykätään ja kuluttajahintojen nousu supistaa kulutusta myös vuonna 2023. Niukka talouskasvu vähentää työvoiman tarvetta ja työllisyys vähenee hienoisesti ensi vuonna palaten vuodelle 2024 ennustetun talouskasvun myötä jälleen nousuun. Vaikka Venäjän markkinoita on vaikeaa täysin korvata muulla, VM kuitenkin arvioi viennin kasvun lähestyvän maailmanmarkkinoiden kasvun tasoa ensi vuonna. Valtiovarainministeriön talouskatsauksen mukaan bruttokansantuote kasvaa vuonna 2022 1,7 %, mutta vuoden 2023 puolella kasvu hidastuu 0,5 %:iin. Valtiovarainministeriön kuntaohjelma lupaa sote-uudistuksen puolesta kunnille vahvaa vuotta 2023 hyvinvointialueelle siirtyvien palvelujen nettomenojen siirtyessä pois kunnilta mutta verotulojen leikkaavan vaikutuksen kunta- ja yhteisöveroissa jääden vielä vuonna 2023 vasta osittaiseksi. Muilta osin kuntataloudessa viitataan tulojen ja menojen rakenteelliseen epäsuhtaan ja investointipaineisiin rakennuskannan iän ja kunnan vuoksi.

Vuosi 2023 tuo isoja muutoksia valtakunnan tasolla ja paikallistasolla. Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023 ja sosiaali- ja terveystalouden ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta näille. Kaustisen kunnalle vuosi 2023 tarkoittaa myös lomitushallinnon siirtymistä Toholammin kunnalle. Kunnassa aloittaa ensi vuonna uusi henkilö sekä sivistysjohtajan että kunnanjohtajan virassa. Valmistella on myös TE-palvelujen siirtyminen valtiolta kuntien järjestettäväksi vuoden 2024 aikana. Kuntien hyvinvointi- ja elinvoimatehtävä säilyy ja vahvistuu. Uusien tehtävien vastaanottaminen vaatii riittävät uudet resurssit, joko tehtäväjärjestelyjä kehittäen tai resurssien määrää lisäämällä.

Kuntalain talousarvio- ja -suunnitelmasäännöksiä tarkoituksena on varmistaa kunnan tehtävien ja talouden oleminen kestäväällä pohjalla ja tasapainossa. Talouden suunnittelun lähtökohtana ovat strategiassa kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoitujen talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön ja elinkeinon kehitys sekä toimintaympäristön muutokset. Taloussuunnitelmassa ja -arviossa esitetään toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat. Nykyinen kuntalaki asettaa kunnalle taloussuunnitteluun ja strategian laatimisen näkökulman kuntakonsernitasolle. Talousarviotavoitteet on johdettava kuntastrategiasta.

Kaustisen kunnan talousarviota vuodelle 2023 laaditaan pitkältä ajalta ylijäämäisen tilinpäätöksen perusteella. Alijäämät on saatu katettua, mikä on tarkoittanut henkilöstölle pitkäaikaista työskentelyä juuri kustannukset mielessä pitäen ja esihenkilöstölle johtamista kireässä resurssitilanteessa. Uutta talouspainetta on antanut energian ja tuotteiden hinnannousu, ja talousarvion koostaminen on jälleen kerran edellyttänyt toimialoilta tiukkaa budjetointia. Kaustisen kunnan taloutta ja toimintaa on arvioinut vuoteen 2021 saakka myös kuntien taloustietoa tuottava Kuntamaisema Oy. Muihin verokkikuntiin verrattuna Kaustisen kunnan palvelut tuotetaan jo nyt erittäin tehokkaasti.

Työntekijäpula joillakin aloilla vaivaa edelleen, joskin se tätä kirjoittaessa on paikoin hieman helpottanut. Hyvää työelämäkokemusta rakennetaan päivittäin. Tarvetta tähän on, ja resursseja työn kehittämiseen on voitu lisätä esimerkiksi hankkeiden kautta, kuten opetus- ja varhaiskasvatuksen tehtävissä on tehty.

1.2. Kunnan toiminta-ajatus, strategiset tavoitteet ja toimenpiteet

Voimassa oleva kuntastrategia on vuodelta 2018. Kunnanhallitus on keskustellut kuntastrategian uudistamisesta ja mahdollisten konsulttipalvelujen hankinnasta ja todennut sen ajoittamisen olevan parasta tehdä niin että prosessiin on myös uuden kunnanjohtajan mahdollista osallistua. Strategian tarkoitus on määritelty seuraavasti:

Yhdessä kilpailukykyistä Kaustista rakentamassa.

Strategisen suunnittelun avulla parannetaan Kaustisen kunnan kilpailukykyä ja taloudellista asemaa sekä vastataan kasvavan väestön ja yritysmäärän sekä kehittyvän teollisuuden tarpeisiin.

Kuntastrategiassa valtuusto päättää kunnan pitkän aikavälin tavoitteista, joiden ympärille muodostuu kokonaiskuva halutusta tulevaisuudesta.

Kuntastrategian visiossa ”Sykkivä, Soiva Kaustinen!”, Kaustinen kehittyy alueensa palveluiden keskuksena. Kaustinen on kansainvälinen ja kilpailukykyinen kunta, jossa on todellista kansainvälistä sykettä. Vuonna 2025 Kaustinen on aktiivinen kunta, jonka asukkailla on vahva usko kunnan kehitykseen ja tulevaisuuteen. Kunnan toimintakulttuuri ja kehittäminen perustuu yhteistyöhön ja kestävään toimintaan. Haluamme olla kunta, joka mahdollistaa edellytykset hyvälle elämälle.

Toimintamme arvoina ovat:

- yhteisöllisyys ja turvallisuus
- oikeudenmukaisuus ja avoimuus
- luovuus ja rohkeus
- tuloksellisuus ja kestävä kehitys.

Kuntastrategiaan sisältyy varautuminen kaivostoiminnan alkamiseen Kaustisella. Kaivostoiminnan on Keliber Oy:n mukaan käynnistymässä vuonna 2024. Tuotantotoiminnan kaavoitus on käynnissä. Keliberin päätös siirtää rikastamo Kalavedeltä lähelle tuotantoaluetta on pitkittänyt kaavoituksen valmistumista. Kunnan ja yrittäjien tukena on seutukunnan suurhankeorganisaatio.

Alkavan kaivostoiminnan vaikutuksia:

- myönteinen väestökehitys – varaudutaan riittävään asuntotuotantoon
- elinkeinojen kehitys myönteinen, erityisesti kaivostoimintaa tukevien palvelujen kehitys
- kunnan palvelutuotannossa varaudutaan lisääntyvään palvelukysyntään

Hyvinvoinnin edistämisen painopisteenä Kaustinen on viihtyisä ja palveleva, tavoitteet:

Kuntalaisilla on saatavilla laadukkaat ja edullisesti tuotetut lähipalvelut. Toisen asteen opiskelupaikkamme ovat valtakunnallisesti houkuttelevimpia. Käytämme tiloja monipuolisesti. Asuin- ja elinympäristömme on viihtyisä, terveellinen ja kannustaa liikkumaan. Alueiden monipuolinen käyttö ja rakentaminen luo edellytyksiä hyvälle elinympäristölle.

Palveluidemme vetovoimaisuus lisääntyy luovuuden avulla; yhdessä henkilöstön, kolmannen sektorin ja asukkaiden kanssa tuotettu sisältö rakentaa yhteistä Kaustisen kunnan tarinaa.

Vetovoimaisuuden kehittämisen painopisteenä Kaustinen on yritysmuuntoinen ja mahdollistava:

Kaustinen tunnetaan kansallisesti ja kansainvälisesti kulttuuristaan, elävästä kulttuuriperinnöstään, teollisuudestaan ja luonnonvaroistaan.

Olemme Keski-Pohjanmaan houkuttelevin alue uusien asukkaiden ja yritysten sijoittumiselle ja investoinneille. Kaustisella on maakunnan paras toimintaympäristö yrittämiselle. Monipuolisella sekä oikein suunnatulla kaavoituksella ja infralla mahdollistetaan yritysten ja asukkaiden muuttamista kuntaan.

Kuntakeskukseemme asema alueen kaupallisena palvelukeskuksena on vahvistunut.

Toimintakulttuurin ja johtamisen painopisteenä Kaustisen toimintakulttuuri perustuu yhteistyöhön ja kestävään toimintaan:

Kuntakonsernimme toiminta on kestävällä pohjalla ja toimii tuloksekkaasti.

Päätöksentekomme ja yhteistyömme perustuu myönteisyyteen, vahvaan me-henkeen ja osallisuuteen.

Kuntakonsernilla on toimivat, terveelliset ja turvalliset toimitilat, joiden käyttöaste on korkea. Olemme houkutteleva työnantaja ja meillä on hyvinvoiva, osaava ja sitoutunut henkilöstö.

Valtuuston hyväksymät strategiset mittarit:

- 40 uutta vuokra-asuntoa vuosina 2019 – 2020
- Asukasluku kasvaa keskimäärin 1,5 % vuodessa
- Kuntalaisten hyvinvointi paranee
- Toisen asteen opiskelijoiden määrä kasvaa
- Yritysten ja työllisten määrä kasvaa.

1.2.1 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konserniohje

Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje sekä konsernivalvonnan ohjeet on uudistettu 2019. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla johto pyrkii varmistamaan toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden. Riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida ja hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta ovat osa kaikkia kuntakonsernin toimintoja ohjaava periaate. Sisäisen valvonnan ohjeen liitteenä olevaa taulukkoa käytetään omavalvontaan aiempaa runsaammin. Taulukon käyttöä on käsitelty eri henkilöstöryhmien työpalaverissa. Toimiva sisäinen valvonta ehkäisee myös mahdollisia kunnan kautta tapahtuvia rahanpesu-yrityksiä.

Kunnan hallintosääntö on päivitetty syksyllä 2021 toiminnassa esiin tulleiden säätelytarpeiden pohjalta. Sisäiseen valvontaan ei tehty muutoksia. Hallintosäännön mukaan kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen valvonta, tilintarkastus ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Sisäinen valvonta on johtamisen apuväline, jonka järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta ja raportoi kunnanhallitukselle keskeisistä johtopäätöksistä.

Kuntakonsernia johtavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konserniohjauksella luodaan puitteet konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteena on edistää kuntakonsernin johtamista yhtenä kokonaisuutena, yhtenäisin, konsernin kokonaisedun huomioonottavin periaattein. Konserniohje seuraa säännöllisesti tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuutta mm. yhtiöiden vuosiraporteista ja esittämällä kantansa kunnan tai yhtiön toimintaan tai vastuisiin merkittävästi vaikuttaviin yhtiön päätösesioihin, joihin yhtiöllä on valmisteluvaiheessa velvollisuus kunnan kanta kirjallisesti hankkia.

Tavoite

Kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa varaudutaan toimialakohtaisesti keskeisiin riskeihin. Palvelutuotantoon vaikuttavimpia tekijöitä ovat kunnan tehtävien kasvu, rahoituksen riittävyys ja henkilöstön saatavuus. Kunnan takausvastuista merkittävin osuus on Kuntien takauskeskuksen mahdollisesta vastuusta.

Kunnan hallinto-organisaatio on ohut, asiantuntijaviranhaltijoita vähän ja toimialat laajoja. Toimissa erityistä huomiota kiinnitetään toiminnan suunnitelmallisuuteen ja kriittisten toimintojen ylläpitämiseen poikkeustilanteissakin. Sijaisuudet hoidetaan sisäisin järjestelyin ja työtehtävien prioriteettijärjestystä mieltien aina kun se on mahdollista. Kasvaneiden sairauspoissaolojen vuoksi tämä käy koko ajan vaikeammaksi tavaksi järjestää päivittäinen työskentely. Rekrytoinneissa kilpailu eri alueiden ja yksityisen sektorin kanssa osaajista tulee olemaan entistä kovempaa. Riittävät resurssit oman tehtävän hyvään hoitamiseen lisäävät työn tehokkuutta, työhyvinvointia ja työhön sitoutumista.

Kunnan vakuutukset ovat meklariliike Novumin hoidossa ja kilpailutus on suoritettu syyskuussa 2017.

Merkittävin kiinteistöihin liittyvä riski, joka samalla on myös kuntatalouden riski, on omien kiinteistöjen ja rakennusten kunto ja hoito tiukassa talustilanteessa. Erityistä huomiota kiinnitetään uusien kiinteistöjen asianmukaiseen ja ajantasaiseen huoltoon.

1.2.2 Henkilöstön yhteistoiminta, työsuojelu ja tasa-arvo

Kuntastrategiatavoitteena on, että olemme houkutteleva työnantaja ja meillä on hyvinvoiva, osaava ja sitoutunut henkilöstö. Kunnan henkilöstöpolitiikka tukee kunnan strategiaa. Henkilöstöä kannustetaan kehittämään työtapojaan ja oman työnsä tuloksellisuutta jatkuvana osana työn tekoa. ”Kaikki olemme kunnan käyntikortteja” -ajatusta korostetaan. Avointa ja oikeudenmukaista esimiestyötä edistetään, koulutusta ja osaamista kehitetään. Erityistä huomiota kiinnitetään hyvään yhteistyökykyyn muutostilanteissa, työyksiköiden sisällä ja välillä. Henkilöstön toiveesta työkykyä ylläpitävää toimintaa on kehitetty juuri tyky-tilaisuuksien järjestämistä lisäämällä se vuotuiseksi tapahtumaksi. Talousarvioissa on varauduttu tämän jatkamiseen siten kuin henkilöstöjaosto siitä ohjeistaa.

Sijaistarvetta arvioidaan kriittisesti ja lyhytaikaiset sijaisuudet hoidetaan ensisijaisesti työtehtävien priorisoinnin ja jakamisen keinoin, kunnan palvelutehtäviä vaarantamatta. Sijaisuuksien hoitaminen sisäisin järjestelyin eli poissaolijan työtehtäviä työssä oleville siirtäen lisää työssä olevien kuormitusta ja voi aiheuttaa jossain määrin uusia sairauspoissaoloja tai hyvän työvoiminnan laskua.

Työterveyspalvelut kunta hankkii TyöplusKunta Oy:ltä. Kunnan työterveysuunnitelma sisältää laajan työterveyshuollon. Työterveyspalvelujen toimintasuunnitelma tehdään vuosittain henkilöstön asiassa kuullen. Kaksi kertaa vuodessa tehtävällä koko henkilöstön sairaslomakartoituksella ja varhaisen puuttumisen mallia soveltaen tuetaan hyvää työkykyä ja pyritään vaikuttamaan myös sairauspoissaolojen vähentämiseen. Henkilöstön työkyvyn tukemisessa ja sairauspoissaolojen vähentymisessä on olennaista puuttua niihin sairauspoissaoloihin, joiden syihin työnantaja voi vaikuttaa. Toiminnassa haluamme painotta ennakoivaa hyvää työkykyä ja ilmapiiriä jälkikäteen korjaavien toimintojen sijaan. Kohdennetuissa toimissa voidaan käyttää kunnan ulkopuolisia asiantuntijapalveluita erityisesti, kun tilanne vaatii normaalia esihenkilötyötä suuremman aikaresurssin käyttöönsä.

Henkilökuntaneuvosto kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa. Työyksiköiden työpaikkakokouksia pidetään säännöllisesti, yksikön tarpeen ja käytäntöjen mukaan. Poikkihallinnollisen tiedonkulun ja hyvien käytäntöjen kehittämiseksi kunnassa kokoontuvat myös toimistotyössä olevien ryhmä ja esimiesforum. Työsuojelupäällikön tehtävät kuuluvat rakennustarkastajan virkaan. Kunnassa toimii työsuojelutoimikunta. Työsuojelutoimikunta suorittaa kiinteistökohtaiset riskianalyysi-toimenpiteet,

sekä käy yhdessä yksiköiden työntekijöiden kanssa läpi ratkaisuja löytyneisiin riskeihin. Lisäksi työsuojelutoimikunta suorittaa kemikaaliluetteloinnin kaikkien kiinteistöjen osalta. Ensiapukoulutuksia tullaan järjestämään niitä vaille oleville.

1.2.3. Kestävä kehitys

Kuntalain mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja järjestää palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Kestävän kehityksen kunta turvaa hyvän elämisen mahdollisuudet sekä nykyisille että tuleville asukkaille. Kunnan sote-toimikunnan työskentely tukee kunnan hyvinvointitehtävän toteuttamista.

Ympäristönsuojelu on tärkeä paikallinen tehtävä ja kestävä kehityksen perusta. Neuvotteleva ja osallistava suunnittelu esim. kaavoituksessa edistää kestävä kehityksen tavoitteita. Paikkakunnalle suunniteltu kaivostoiminnan aloittaminen tuo uusia haasteita asuin ympäristön kestäväan kehitykseen.

Kunnan toiminnassa, hankinnoissa, koulutuksessa ja jätteiden käsittelyssä noudatetaan ekologisen kestävä kehityksen periaatteita. Koronaepidemia on vakiinnuttanut etäkokoukset ja -koulutukset, jolloin tilaisuuteen matkustamista ei synny.

Kestävä kehityksen tavoitteet hallintokunnittain otetaan käyttösuunnitelmassa osaksi talousarviota ja suunnitelmaa.

1.3 Taloussuunnitelman puitteet

Hyvinvointialueiden käynnistyminen vuoden 2023 alussa aiheuttaa isoja muutoksia kunnan taloussuunnitelmaan. Sosiaali- ja terveyspalvelujen, pelastustoimen ja oppilashuollon järjestämismvastuu ja tätä myötä myös niiden kustannukset siirretään kunnalta hyvinvointialueille. Tämän takia kuntien tuloja siirretään valtiolle, joka jatkossa rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa. Rahoituksen siirto toteutetaan vähentämällä kunnilta peruspalvelujen valtionosuuksia, kunnallisveroa, kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta sekä veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausta. Omasta talousarviostamme poistuvat lisäksi lomitustoimen menot ja tulot.

Talousarviota laaditaan muutenkin kovin poikkeuksellisessa tilanteessa. Ukrainan kriisin heijastusvaikutukset maailman talouteen ja siten myös Kaustiselle tuovat epävarmuutta ja epäätietoisuutta taloussuunnitteluun. Raaka-aineiden, tarvikkeiden sekä energian saatavuus ja hintojen nousu, talouskasvun hidastuminen sekä korkotason nousu heikentävät näkymiä.

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä saatiin emon alijäämät katettua. Korpelan Voiman alueen kunnat ovat päättäneet osallistua sähköhintatalkoisiin, jotta kuntatalaisten sähkökustannukset pysyisivät siedettävällä tasolla. Jos Korpelan ennustama viiden miljoonan tappio toteutuu, niin tämä vie vuoden 2022 konsernitilinpäätöksen tappiolle. Kuntakonsernin ylijäämä oli v. 2021 tilinpäätöksessä 4 580 000 euroa.

Hyvinvointialueiden rahoittamiseksi kaikkien kuntien veroprosenttia alennettiin 12,64 prosenttiyksiköllä, joten Kaustisen vuoden 2023 veroprosentiksi tuli 9,36. Talousarvio on laadittu nykyisillä kiinteistöveroprosenteilla. Palkkamäärärahoja on korotettu 2 %:lla.

Ukrainan kriisin heijastusvaikutukset maailman talouteen ja sen mukana myös Kaustiselle tuovat epävarmuutta ja epäätietoisuutta taloussuunnitteluun. Raaka-aineiden, tarvikkeiden sekä energian saatavuus ja hintojen nousu, talouskasvun hidastuminen sekä korkotason nousu heikentävät näkymiä.

2. KUNNAN TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA 2024 – 2025

2.1 Toiminnan ja talouden päämäärät kuntastrategiassa

Kuntastrategian keskeinen ajatus on, että Kaustinen kehittyy alueensa palvelujen keskuksena. Keskeiseksi mittariksi on asetettu kunnan väestökehitys. Kunnassa oli syyskuussa 2022 4 205 asukasta eli parikymmentä enemmän kuin syyskuussa 2021. Tilastokeskuksen väestöennuste ennustaa kunnan väkiluvuksi vuonna 2030 3 926 ja vuonna 2040 3 600 asukasta. Väestöennuste on laskeva, mutta Kaustisen ikärakenne on kuitenkin alueellisesti tarkasteltuna hyvä. Suurimmat ikäluokat vuositasolla ovat 8-, 11- ja 76–vuotiaat. Heitä kaikkia on 69 henkilöä.

Konsernivalvontaa ja ohjausta tehostetaan. Hallintosäännön mukaan konsernijohto raportoi valtuustolle neljännesvuosittain yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä antaa arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä. Kunnanhallitus arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta. Kansantaiteenkeskus Oy:n ja Kehitys Oy:n taloustilanne ei ole vahva.

Kunnan talouden tasapainottamisessa keskeisenä mittarina on, että kuntapalvelut Kaustisella tuotetaan Keski-Pohjanmaan kuntien keskitasoa edullisemmin.

Strategia päivitetään nykytodellisuuteen vuoden 2023 aikana.

Strategiset tavoitteet:

Väestön kasvutavoite on todella kova. Strategiassa odotetaan väestön kasvavan 1,5 % vuodessa. Yritysten ja työllisten määrä kasvaa, Kaustinen on Keski-Pohjanmaan houkuttelevin alue uusien asukkaiden ja yritysten sijoittumiselle ja investoinneille. Strategiatavoitteiden mukaisella asuntorakentamisella vaikutetaan myös myönteiseen väestökehitykseen. Suurin yksittäinen tavoite on asuntotuotannolla. Tulevassa strategiassa on kovan väestön määrän kasvutavoitteen sijaan suunnattava painotusta enemmän kuntalaisten hyvinvoinnin kasvattamiseen.

Kaivostoimintaan sisältyvät suuret odotukset. Kaivostoiminnan työllistäväksi vaikutukseksi arvioidaan noin 120 työpaikkaa, joista jokainen tuo toteutuessaan n. 3 palvelu- ym. lisätyöpaikkaa. Toteutuessaan hanke on Kaustisen ja koko Kaustisen alueen suurin yksittäinen teollisuushanke

Kaustista kehitetään edellä alueensa palvelukeskuksena. Kehitysyhtiö rakentaa teollisuustiloja ja Rekipolska asuntotiloja. Keskustan kaavan avaamisella tuetaan elinkeino- ja liiketoiminnan kehittymistä. Avainasemassa ovat liikennejärjestelyt.

KUNTASTRATEGIA, STRATEGISET PAINOPISTEALUEET, TALOUSARVIOTAVOITTEET 2025

Tavoite

Talousarviovuoden toimenpiteet

Painopiste/Kärkihanke Kaustisen toimintakulttuuri perustuu yhteistyöhön ja kestävään toimintaan

Kuntakonsernimme toiminta on kestävällä pohjalla ja toimii tuloksekkaasti.	Terve kuntatalous Omistajaohjausta vahvistetaan. Omistuksia hallitaan läpinäkyvään ja luotettavaan toimintamalliin perustuen. Tytäryhteisöt toteuttavat toiminnallaan kuntastrategiaa ja kuntakonsernin kokonaisetua. Toiminnan jatkuva kehittäminen on tasapainoisen talouden perusta. Kunta on luotettava työnantaja ja organisaatiossa hyvä ilmapiiri. Kuntakonsernin toimitilat ovat kunnossa ja käyttöaste korkealla.
--	--

Päätöksentekomme ja yhteistyömme perustuu myönteisyyteen ja vahvaan me-henkeen ja osallisuuteen.	Lisäämme avointa vuorovaikutusta kumppaneiden kanssa osana talouden ja toiminnan suunnittelua, toteutusta ja arviointia. Lisäämme kuntalaisten ääntä päätöksentekoon (osallistuminen ja kuuleminen).
--	---

Kaustinen on yritysmyönteinen ja mahdollistava

Kaustinen tunnetaan kansallisesti ja kansainvälisesti kansankulttuuristaan ja teollisuudestaan.	Vahvistamme brändityötä ja kehitämme kunnan markkinointia. Verkostoidumme ja toimimme verkostoissa aktiivisesti. Kehitämme kaivosteollisuuden edellytyksiä.
---	---

Olemme Keski-Pohjanmaan houkuttelevin alue uusille asukkaille ja yritysten sijoittumiselle.	Vastaamme nykyistä paremmin asunto- ja tonttikysyntään. Asiointi kunnassa on sujuvaa ja mahdollisimman moni palvelu on saatavilla digitaalisesti. Huolehdimme toimivasta infrastruktuurista ja yhteyksistä (liikenne- ja tietoliikenne).
---	--

Kuntakeskuksemme asema alueen kaupallisena keskuksena vahvistuu.	Kaavoituksella tuetaan keskustan palveluiden, asuintuotannon ja liiketilatarjonnan kehittymistä.
--	--

Kaustinen on viihtyisä ja palveleva

Kuntalaisilla on laadukkaat lähipalvelut, joissa hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia.	Huolehdimme kunnan tuottamien palveluiden tarkoituksenmukaisuudesta, saatavuudesta ja laadusta.
Toisen asteen opiskelupaikkamme ovat maakunnan houkuttelevimpia.	Kehitämme asiakaslähtöisempiä ja joustavampia palveluita digitalisaation avulla.

	Turvaamme musiikkilukion toimintaedellytykset. Turvallisuus, oma vastuu hyvinvoinnista, vaihtoehtoiset palvelut ja palvelujen tuotantotavat
--	---

Kuntalaisemme ovat aktiivisia sekä sosiaalisesti, henkisesti ja fyysisesti hyvinvoivia. Asuin- ja elinympäristömme on terveellinen ja viihtyisä.	Turvaamme nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston vaikuttamismahdollisuuksia kuntapalveluiden kehittämisessä kuntalain ja hallintosäännön tavoitteiden mukaisesti. Vähennämme nuorisotyöttömyyttä. Edistämme asuinympäristön siisteyttä, haluamme, että kaikki kaustislaiset kokevat siistin ympäristön kunnia-asiana ja kantavat siitä kukin vastuunsa. Vahvistamme kuntalaisten mahdollisuuksia aktiiviseen ja turvalliseen hyöty- ja vapaa-ajan liikkumiseen huolehtimalla kevyen liikenteen väylistä. Kehitämme tapahtumia ja harrastusmahdollisuuksia yhteistyössä kumppaneiden kanssa.
---	---

2.2 Tasapainotus taloussuunnitelmassa

Kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelma vuosille 2023 - 2025 täyttää vaateen.

2.3 Talousarvio, palvelutuotanto

Kuntapalveluihin on investoitu viime vuosina voimakkaasti ja investointimenot ovat kasvattaneet kunnan velkaantumista. Tehdyt palveluinvestoinnit lisäävät suunnittelukauden käyttötalousmenoja ja kasvattavat vuotuisia poistoja, mutta myös kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan vetovoimaa.

Investointisuunnitelma painottuu talousarvio- ja suunnitteluvuosina infran rakentamiseen ja rakennusten peruskorjaukseen. Näköpiirissä ei ole tuon suuruusluokan uusia hankkeita. Tavoitteena on, että lainamäärää päästään talousarviovuonna 2023 vähentämään.

Kunnan palvelutuotantoa tehdään yhteistyön mahdollisuudet naapurikuntien tai muiden kumppaneiden kanssa hyödyntäen.

2.3.1 Toimintakate 1 000 eur

Toimintakate	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
	-25 696	-27 126	-12 045	- 12 387	- 12 570

2.3.2 Vuosikate 1 000 eur

Vuosikate	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
	2 358	2 170	1 918	1 702	1 719

2.3.3 Verotus

Laki määrää Kaustisen kunnallisveroprosentiksi vuodelle 2023 9,36 %.

Kiinteistöjen omistajia verotetaan seuraavasti: Yleinen 1,10 %, vakituinen asunto 0,6 %, muu asunto 1,1 %, voimalaitos, 3,1 %, yleishyödyllisten yhteisö 0,00 % ja rakentamaton rakennuspaikka 3,1 % .

Vuonna 2023 arvioidaan verotuloja kertyvän 8 800 000 euroa.

2.3.4 Valtionosuudet

Talousarvioesitykseen sisältyvät ja viime vuosien valtionosuudet ovat tuhansina euroina.

	2019	2020	2021	TA 2022	TA 2023
Peruspalvelujen vos	10 433	13 415	12 484	13 303	4 681
Opetus- ja kulttuuri vos	630	772	717	897	792
Yhteensä	11 063	14 187	13 001	14 200	5 473

Lopulliset päätökset vuoden 2023 valtionosuusrahoituksesta tehdään joulukuun 2022 lopussa.

Yhteenveto käyttötalous tulosalueittain

	TP 2021			TA 2022			TA 2023			muutos nto TP21- TA23	muutos nto TA22- TA23
	menot	tulot	nto	menot	tulot	nto	menot	tulot	nto		
Hallintopalvelut	-2 227 859	250 584	-1 977 275	-2 396 162	178 775	-2 217 387	-1 968 505	130 932	-1 837 573	139 702	379 814
Lomituspalvelut	-3 243 327	3 331 146	87 819	-3 660 700	3 660 700	0	0	0	0	-87 819	0
Sotepalvelut	-15 226 767	0	-15 226 767	-16 095 000	0	-16 095 000	0	0	0	15 226 767	16 095 000
Hallinto- ja kehitt.palvelut	-20 697 954	3 581 730	-17 116 224	-22 151 862	3 839 475	-18 312 387	-1 968 505	130 932	-1 837 573	15 278 651	16 474 814
Poistot	-43 664			-41 312			-22 500				
Sivistystoimen hallinto	-1 491	1 491	0	-157 986	157 986	0	-393 633	393 633	0	0	0
Peruskoulut	-4 619 029	354 758	-4 264 271	-4 973 217	399 165	-4 574 052	-5 249 718	409 183	-4 840 535	-576 264	-266 483
Esiopetus	-337 330	20 258	-317 072	-290 744	0	-290 744	-445 733	15 000	-430 733	-113 661	-139 989
Lukio	-1 538 880	51 362	-1 487 518	-1 755 892	69 500	-1 686 392	-1 924 981	58 551	-1 866 430	-378 912	-180 038
Muu opetustoimi	-101 819	0	-101 819	-87 200	0	-87 200	-92 000	0	-92 000	9 819	-4 800
Kirjasto	-241 211	4 924	-236 287	-258 315	7 050	-251 265	-285 378	6 200	-279 178	-42 891	-27 913
Liikunta, Nuoriso, kulttuuri	-577 804	124 708	-453 097	-703 950	149 797	-554 153	-788 355	186 278	-602 077	-148 980	-47 924
Varhaiskasvatus	-2 557 948	281 515	-2 276 433	-2 681 106	345 066	-2 336 040	-2 889 940	497 094	-2 392 846	-116 414	-56 806
Sivistystoimi Poistot	-9 975 511	839 015	-9 136 496	-10 908 410	1 128 564	-9 779 846	-12 069 738	1 565 939	-10 503 799	-1 367 303	-723 953
	-39 603			-16 100			-24 140				
Yhdyskuntasuunnitte lu	-279 979	5 496	-274 484	-240 936	6 000	-234 936	-235 803	35 220	-200 583	73 901	34 353
Liikenneväylät, puistot jne	-290 992	10 694	-280 298	-287 661	5 100	-282 561	-385 364	700	-384 664	-104 366	-102 103
Ruokahuolto	-1 030 624	1 173 913	143 289	-1 105 757	1 209 277	103 520	-852 445	805 344	-47 101	-190 390	-150 621
Vuokrauspalvelut	-1 609 577	2 261 569	651 992	-1 560 747	2 468 006	907 259	-1 900 827	2 649 525	748 698	96 706	-158 561
Liiketoiminta	-691 990	1 109 798	417 808	-644 124	1 170 980	526 856	-808 136	1 067 820	259 684	-158 124	-267 172
Ympäristöpalvelut	-169 294	67 635	-101 659	-163 885	64 370	-99 515	-160 189	80 000	-80 189	21 470	19 326

Tekniset palvelut	-4 072 456	4 629 104	556 648	-4 003 110	4 923 733	920 623	-4 342 764	4 638 609	295 845	-260 803	-624 778
Poistot	-1 441 611			-1 570 678			-1 571 129				
Käyttötalous yhteensä	-34 746 694	9 049 849	-25 696 072	-37 063 382	9 891 772	-27 171 610	-18 381 007	6 335 480	-12 045 527	13 650 545	15 126 083
Poistot yhteensä	-1 524 877			-1 628 090			-1 617 769				

2.4. Tulos- ja rahoituslaskelmat sekä investoinnit

2.4.1. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA, ulkoinen

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot					
Myyntituotot	4 741 717	5 188 785	1 404 848	1 400 000	1 400 000
Maksutuotot	701 215	766 100	282 300	280 000	280 000
Tuet ja avustukset	339 907	236 000	305 226	200 000	200 000
Vuokratuotot	714 879	728 349	763 300		
Muut toimintatuotot	205 273	152 350	94 220		
Muut toimintatuotot	920 152	880 699	857 520	850 000	850 000
Toimintatuotot	6 702 990	7 071 584	2 849 894	2 730 000	2 730 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-8 621 615	-9 155 187	-7 180 499	-7 324 109	-7 470 591
Henkilösivukulut				0	0
Eläkekulut	-1 959 945	-2 031 571	-1 470 695	-1 500 109	-1 530 111
Muut henkilösivukulut	-483 794	-473 454	-287 885	-293 643	-299 516
Henkilösivukulut	-2 443 738	-2 505 025	-1 758 580	-1 793 752	-1 829 627
Henkilöstökulut	-11 065 354	-11 660 212	-8 939 079	-9 117 861	-9 300 218
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot kuntalais.	-15 274 830	-16 224 389	-206 589		
Muiden palvelujen ostot	-3 436 327	-3 630 081	-3 002 307		
Palvelujen ostot	-18 711 157	-19 854 470	-3 208 896	-3 200 000	-3 200 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 449 800	-1 581 762	-1 840 415	-1 800 000	-1 800 000
Avustukset					
Avustukset kotitalouksille	-410 813	-455 590	-290 441		
Avustukset yhteisöille	-468 616	-466 500	-409 800		
Avustukset	-879 430	-922 090	-700 241	-700 000	-700 000
Vuokratulot	-230 773	-175 103	-179 240		
Muut toimintakulut	-63 322	-49 557	-27 550		
Muut toimintakulut	-294 095	-224 660	-206 790	-300 000	-300 000
Toimintakulut	-32 399 835	-34 243 194	-14 895 421	-15 117 861	-15 300 218
Toimintakate	-25 696 845	-27 171 610	-12 045 527	-12 387 861	-12 570 218
Verotulot	14 961 314	15 270 000	8 800 000	8 800 000	8 800 000
Valtionosuudet	13 200 704	14 200 000	5 473 100	5 600 000	5 800 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	18 364	11 000	0		
Muut rahoitustuotot	53 096	15 000	21 000	20 000	20 000
Korkokulut	-179 006	-200 000	-330 000	-330 000	-330 000
Muut rahoituskulut	-333	-300	-350		
Rahoitustuotot ja -kulut	-107 879	-174 300	-309 350	-310 000	-310 000
Vuosikate	2 357 294	2 124 090	1 918 223	1 702 139	1 719 782
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 524 877	-1 628 090	-1 617 769		
Poistot ja arvonalentumiset	-1 524 877	-1 628 090	-1 617 769	-1 650 000	-1 650 000
Tilikauden tulos	832 417	496 000	300 454	52 139	69 782
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	832 417	496 000	300 454	52 139	69 782

2.4.2 Rahoituslaskelma

Kunnan rahoituslaskelma	2023	2022	2021	2020
	Talousarvio	Talousarvio	Tilinpäätös	Tilinpäätös
Vuosikate	1 918 223,00	2 170 090,00	2 358 034,35	3 318 159,66
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00	-42 004,55	67 301,53
Toiminnan rahavirta	1 918 223,00	2 170 090,00	2 316 029,80	3 385 461,19
Investointimenot	-1 199 600,00	-3 494 000,00	-6 237 546,52	-1 874 373,55
Rahoitusosuudet investointeihin	0,00	0,00	25 000,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	0,00	0,00	167 418,61	26 183,06
Investointien rahavirta	-1 199 600,00	-3 494 000,00	-6 045 127,91	-1 848 190,49
TOIMINNAN INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	718 623,00	-1 323 910,00	-3 729 098,11	1 537 270,70
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00	0,00	0,00
Antolainauksen muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00	3 445 000,00	13 000 000,00	2 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 141 121,00	-2 641 121,00	-2 860 451,48	-2 455 596,48
Lyhytaikaisten lainojen muutos, kuntatod	-500 000,00	-2 500 000,00	-800 273,00	-5 999 997,00
Lainakannan muutokset	2 358 879,00	-1 696 121,00	9 339 275,52	-6 455 593,48
Toimeksiantojen muutos	0,00	0,00	-22 549,12	-28 045,63
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00	-7 335,56	0,00
Saamisten muutos	0,00	0,00	-1 151 695,77	-95 454,87
Korottomien velkojen muutos	0,00	0,00	-7 076 826,40	7 066 004,43
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	0,00	-8 258 406,85	6 942 503,93
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2 358 879,00	-1 696 121,00	1 080 868,67	486 910,45
RAHAVAROJEN MUUTOS	3 077 502,00	-3 020 031,00	-2 648 229,44	2 024 181,15
Rahavarat 31.12.	407 872,68	-2 669 629,32	350 401,68	2 998 631,12
Rahavarat 1.1.	-2 669 629,32	350 401,68	2 998 631,12	974 449,97
Rahavarojen muutos	3 077 502,00	-3 020 031,00	-2 648 229,44	2 024 181,15
Lainakanta 31.12	402	523	644	22 923 368
Asukasmäärä 31.12	4220	4230	4196	4228
Lainamäärä/ asukas	7 802	7 226	7 689	5 422
Kuntastrategia, lainamäärä/as, max	Ei vahvistettu	Ei vahvistettu	Ei vahvistettu	Ei vahvistettu
Investointien tulorahoitus %	159,91	62,11	37,80	177,03

2.4.3. Investoinnit

Investoinnit 2023	
14 600	Kunnanviraston ohjelmisto- ja laitehankinnat
100 000	Maa- ja metsäalueet
50 000	Käyttöomaisuusarvopaperit
220 000	Rakennusten kunnossapito
240 000	Vesi- ja viemärlaitos
525 000	Kiinteät rakenteet, puistot, kadut, ym.
50 000	Koneet ja kalusto
1 199 600	

3. KÄYTTÖTALOUS

3.1 Hallinto- ja kehittämispalvelujen tulosalue

Tilivelvollinen hallintojohtaja Hanna Salminen

1100 Kunnanhallitus ja valtuusto

1101 Kunnanvirasto/KJ + hallintoj.

1102 Vaalit

1103 Tarkastustoiminta

1114 Muut toimielimet

1121 Kehittämistoiminta

1123 Muu toiminta

1212 Työllistämispalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kunnan ylintä päätöksentekovaltaa käyttää valtuusto, joka mm. päättää kunnan strategiasta ja talousarviossa toiminnan tavoitteista ja resursseista. Kuntastrategian mukaan olemme kansainvälinen ja kilpailukykyinen kunta, joka kehittyy alueensa palveluiden keskuksena. Toimintakulttuurimme ja kehittämien perustuvat yhteistyöhön ja taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävään toimintaan. Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden tukeminen on kuntastrategian mukainen tehtävämme.

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Vireille tulevien asioiden joutuisa käsittely	Sujuvat prosessit ja hyvä osaaminen	Käsittelyaikojen pituus (edellyttää diariointia), asiakaspalautteen hyödyntäminen
Päätösasioihin paras mahdollinen ratkaisu	Päätösasioiden laaja ja laadukas valmistelu	Päätösvaikutusten seuranta
Tasapainoinen talous	Huolellinen resurssien käyttö, talousarvion noudattaminen	Ylijäämäinen tulos
Hyvä tiedonkulku ja onnistunut viestintä	Viestintäohjeen mukaisesti, monikanavaisesti ja kehittävällä tavalla toimien	Kohdeyleisön tavoittaminen, tietojen oikeellisuus, viestinnän vaikuttavuus
Hyvä asiakaskokemus palveluista ja laadusta	Työskentely on osaavaa, ripeää, asiallista ja ystävällistä	Asiakaspalautte, toiminnan virheettömyys
Asiakirjojen ja raportoinnin kehittäminen	Talousarvio-tilinpäätösasiakirjan kehittäminen	Luettavuuden ja tiedonkulun parantuminen

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

- Kunnan vetovoimatekijöiden hiipuminen
- Kunnan väestö- ja työpaikkakehitys
- Kuntatalouden haasteet kunnan tehtävissä ja resurssien riittävyydessä
- Osaavan ja sitoutuneen henkilöstön saatavuuden haasteet
- Henkilöstön työkyky kuormitustilanteissa

KUNNANHALLITUS, sisäiset palvelut
Tilivelvollinen hallintojohtaja Hanna Salminen
1201 Toimistopalvelut
1202 Talouspalvelut
1203 IT-palvelut
1204 Henkilöstöhallintopalvelut
1205 Yhteispalvelu

Palvelusuunnitelman kuvaus

Hallinto- ja kehittämispalvelut vastaa kunnanhallituksen, henkilöstöjaoston, keskusvaalilautakunnan ja henkilökuntaneuvoston asioiden valmistelusta, laskentatoimesta, palkanlaskennasta, asiointipisteestä, henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämisestä, työterveyshuollosta sekä tiedonhallinnasta ja tietojärjestelmistä.

Haluamme kuntastrategian mukaisesti olla luotettava työnantaja, jonka organisaatiossa ja päätöksenteossa vallitsee hyvä ilmapiiri ja edistämme sitä strategian mukaisesti yhteistyön, osaamisen ja esimiestyön kehittämisen keinoin. Talousraportointimme on ajanmukaista ja se hyödynnetään päätöksenteossa. Asiointipalvelupisteessä voi laittaa vireille Kelan, Te-toimiston, verottajan sekä Digi- ja västöviraston ratkaistavaksi kuuluvia asioita ja saada näistä yleistä neuvontaa.

Sähköisiä palveluja lisätään kunnan palvelutuotannossa. Alueellista yhteistyötä hyödynnetään etenkin IT-tehtävissä ja asiakirjahallinnon tehtävissä. Olemme osa Kaustisen seutukunnan digihanketta. IT- ja tiedonhallintapalvelumme ovat ajanmukaisia ja tehokkaasti käytössä.

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Henkilöstö työskentelee tehokkaasti ja vastuullisesti hyvässä yhteistyössä yhteisiin tavoitteisiin vastaten	Strategian mukaisen organisaatiokulttuurin johtaminen Hyvät työyhteisötaidot Työtapojen uudistamiskyvyn kehittäminen Säännölliset palaverit mahdollistavat hyvän tiedonkulun, tilannekuvan ja nopean puuttumisen ongelmiin. Sijaistamisvalmiuden parantaminen etenkin toimistorutiineissa (edellyttää riittäviä yhteisiä käytäntöjä)	Toiminnan tehokkuus ja virheettömyys, saatu palaute Kokemus työskentelyn sujuvuudesta ja työnilosta Onnistuneet muutokset Toteutetut kehittämistoimet ja toimintamallit rutiiniasioissa Ongelmatilanteiden nopea ja tehokas ratkaisu Ydintehtävien hoitamisvalmius yllättävissäkin poissaolotilanteissa Henkilöstön vaihtuvuuden ja syiden seuranta
Osaava, sitoutunut henkilöstö	Onnistunut rekrytointi ja palvelussuhteen aloitus Onnistuneet rekrytoinnit	Tyytyväinen työntekijä ja työnantaja

<p>Henkilöstön korkea työkyky ja työtyytyväisyys</p>	<p>Hankitaan tarvittavaa koulutusta, hyödynnetään sisäistä koulutusta ja vertaisoppimista.</p> <p>Henkilöstön kuuleminen ja omaan työhön vaikuttaminen Kehityskeskustelut vuosittain</p> <p>Toimivat työterveyspalvelut</p> <p>Varhaisen tuen käyttö ja sairauspoissaolojen seuranta. Töihin paluun tukeminen.</p> <p>Tehokas reagointi yksikön ja yhteisön työkykyä uhkaaviin ongelmiin</p> <p>Henkilöstön kuulemisen kehittäminen ja vaikuttamiseen kannustaminen</p> <p>Tyky-toiminnan kehittäminen yhdessä henkilöstön kanssa</p> <p>Esimiesasemasta johtuvan erityisen työkuormituksen tunnistaminen ja lieventäminen</p>	<p>Toteutuneiden koulutustilaisuuksien määrä ja osallistujat, 3 koulutusta /vuosi/hlö</p> <p>Toteutuneet kuulemistilaisuudet ja henkilöstötoiveet Kehityskeskustelujen käymisen aste toimialoilla Vastaanottoaikojen saatavuus</p> <p>Sairauspoissaolojen määrän väheneminen</p> <p>Kriisien ratkaisussa onnistuminen (ajallinen kesto, laajuus)</p> <p>Kokemukset työn sujuvuudesta</p> <p>Henkilöstön kuulemisen toteutuminen Henkilöstökyselyjen tulokset</p> <p>Tyky-tilaisuuksien toteutuminen vuosittain</p> <p>Saatu palaute työssä jaksamisesta, kohdennetut työkykytoimet</p>
<p>Talousoikeuden tiivis seuranta ja kyky sopeuttaa toimintaa muuttuvissa tilanteissa</p> <p>Resurssien tehokkaan käytön periaatteen vahvistaminen edelleen ja suunnitelmallisesti</p> <p>Sisäinen valvonta toimii tehokkaasti ja dokumentoidusti</p>	<p>Talousoikeuden ylläpitäminen kaikessa kunnan toiminnassa</p> <p>Ajantasainen ja luotettava talousoikeudenselvitysraportointi</p> <p>Talousoikeuden päättäjille</p> <p>Kulujen sopeuttaminen tuloihin Muutoskyky, luovuus, joustavuus</p> <p>Omaohjaus ja yksilöity, kohteittainen tarkastustoiminta</p>	<p>Tilinpäätös</p> <p>Kolme kertaa vuodessa</p> <p>Tarvittaessa</p> <p>Ylijäämäinen tilinpäätös</p> <p>Raportointi tarkastetuista kohteista</p>
<p>Laadukas ja käyttäjäpalveleva tiedonhallinta</p>	<p>Tiedon saatavuuden parantaminen</p>	<p>Asiakaskokemus, sähköisesti henkilöstön saatavilla olevan tiedon määrä</p>

Asiahallinnan kehittäminen	Sähköisen viestinnän laajempi käyttöönnotto, käyttäjäkoulutus	Projektien toteuttaminen	onnistunut
Sähköisen asioinnin lisääminen	Ohjelmisto-osaamisen ja etätyöskentelytaitojen lisääminen	Hankittujen ohjelmien korkea hyödyntäminen, työn paikkariippumattomuus	
	Dynastyn uuden version hyvä osaaminen	Dynastyn lisääntyminen tiedonhaussa	käytön erit.
	Kirjaaminen ja sopimusten hallinta käytössä kaikissa hallintokunnissa		
	Sähköisen arkiston käyttöönnotto	Uusien palvelujen aloittaminen	onnistunut

Henkilöstö	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1	1
Hallintojohtaja	1	1	1	1	1	1
Taluspäällikkö	0,9	0,4	0,2	1	1	1
Toimistosihteeri *)	1	1	1			
Hallintosihteeri				1	1	1
Palkkasihteeri	2	2	2	2	2	2
IT-asiantuntija	1	1	1	1	1	1
Palveluneuvoja	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Kirjanpitäjä	1	1	1	1	1	1
Yhteensä	8,3	7,8	7,6	8,4	8,4	8,4

*) nimikemuutos toimistosihteeristä hallintosihteeriksi vuonna 2022

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

- Laajat ja itsenäiset tehtäväkuvat, mikä haaste sijaistamisen järjestämisessä
- Henkilöstön vaihtuvuus ja saatavuus joillakin aloilla
- Kunnan lisääntyvät velvoitteet esim. työllisyyden hoitamisessa, tiedonhallinnassa ja raportoinnissa.
- Teknistymisen muutosvauhti, mahdollisen tietojärjestelmähäiriön vaikutus toimintaan

Hallintopalvelut	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	52 513	70 375	39 432
33300 Tuet ja avustukset	111 082	40 000	55 900
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	86 989	68 400	35 600
33400 Muut toimintatuotot	86 989	68 400	35 600
33000 Toimintatuotot	250 584	178 775	130 932

34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-413 254	-437 111	-516 500
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-57 225	-125 900	-124 159
34150 Muut henkilösivukulut	-29 617	-15 771	-18 650
34100 Henkilösivukulut	-86 842	-141 671	-142 809
34010 Henkilöstökulut	-500 095	-578 782	-659 309
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille			
34320 Muiden palvelujen ostot	-1 347 521	-1 480 060	-970 511
34300 Palvelujen ostot	-1 347 521	-1 480 060	-970 511
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-12 701	-8 200	-9 670
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 701	-8 200	-9 670
34700 Avustukset			
34710 Avustukset kotitalouksille	-800		-6 300
34720 Avustukset yhteisöille	-263 400	-221 500	-231 500
34700 Avustukset	-264 200	-221 500	-237 800
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-94 793	-95 820	-80 215
34820 Muut kulut	-8 549	-11 800	-11 000
34800 Muut toimintakulut	-103 342	-107 620	-91 215
34000 Toimintakulut	-2 227 859	-2 396 162	-1 968 505
34999 Toimintakate	-1 977 275	-2 217 387	-1 837 573
36999 Vuosikate	-1 977 275	-2 217 387	-1 837 573
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-43 664	-41 312	-22 500
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-43 664	-41 312	-22 500
38499 Tilikauden tulos	-2 020 939	-2 258 699	-1 860 073
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2 020 939	-2 258 699	-1 860 073

KUNNANHALLITUS, kuntayhteistyö
Tilivelvollinen kunnanjohtaja Arto Alpia

1304 Kaustisen seutukunta
1308 Ympäristöterveydenhuolto
1320 Keski-Pohjanmaan liitto
1321 Aluepelastuslaitos (siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2023)

Palvelusuunnitelman kuvaus

Alue- ja kuntayhteistyössä tuotetaan palveluja, joilla saavutetaan laatu- ja kustannustehokkuutta. Kaustinen on alueensa keskus, tavoitetta vahvistavat konkreettiset toimet toteutetaan yhteistyössä suunnitelmakaudella.

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Ostopalvelut tuotetaan sopimuksen mukaisesti laatuvaatimuksen täyttyen.	Aktiivinen seuranta, kunnan edustajat kautta vaikuttaminen	Palvelujen toteutuminen sopimuksen mukaisesti. Toteutuneet kustannukset.
Vaikuttava edunvalvonta alueellisesti ja valtakunnallisesti	Aktiivinen vaikuttaminen, lausuntomahdollisuuksien hyödyntäminen	Kunnalle tärkeiden tavoitteiden edistyminen.
Avoin ja ajantasainen tiedonkulku	Säännönmukaisen raportoinnin seuraaminen, oma aktiivisuus	Kunnan päätöksenteossa tarvittavat tiedot saatavilla.
Kustannustason säilyminen ennakoitavana ja vakaana	Kustannusten seuranta	Toteutuneet kustannukset

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

	€/asukas TP 2021	TA 2021	TA 2022	TA 2023	€/asukas TA 2023
Seutukuntaosuudet	51,86	200 000	200 000	200 000	47,39
Ympäristöterveydenhuolto	34,63	145 320	144 550	153 783	36,44
Keski-Pohjanmaan liitto	21,85	91 450	92 000	92 000	21,80

ELINKEINOTOIMEN EDISTÄMINEN

ELINKEINOTOIMEN EDISTÄMINEN

Tilivelvollinen

1410 Maaseutupalvelut, maaseutuasiamies Sami Salonen

1420 Yrityspalvelut, kunnanjohtaja Arto Alpia

Maaseutupalvelusuunnitelman kuvaus

Kannuksen kaupunki, Perhon kunta ja Kaustisen seutukunnan kunnat, Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi ja Veteli ovat solmineet maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksen. Maaseutuasiamiehet ja johtava viranhaltijat hoitavat maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (210/2010) säädetyn lain mukaiset maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädetty viranomaistehtävät. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät tekevät sidosryhmien kanssa yhteistyötä maaseudun kehittämistehtävissä. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät voivat hoitaa myös muita kuin maataloushallintoon liittyviä kuntakohtaisia tehtäviä. Maaseututoimella on hajautettu toimintamalli: Jokaisessa kunnassa on toimipiste ja palvelu tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluna. Viranhaltijat siirtyvät tarvittaessa eri työpisteisiin tarkoituksen mukaisuuden ja asiakaslähtöisyyden perusteella. Asiakkaat voivat asioida kaikissa sopimuskuntien toimipisteissä.

Tilat vähenevät edelleen vuosittain muutamalla tilalle per kunta. Kaustisella 2022 hakeneita tiloja oli 9 vähemmän kuin vuonna 2021. Positiivisena kehityksenä voidaan kuitenkin nähdä viljelijöiden aktiivinen osallistuminen maatalouden investointitukien hakemiseen. Kaustinen on ollut alueemme aktiivisimpia investointitukien hakijoina määrällisesti sekä myönnettyjen avustusten ja korkotukilainojen suhteen.

Uusi maatalouden CAP-ohjelmakausi alkaa 2023, mutta sen sisältö on edelleen keskeneräinen eikä siten voida täysin arvioida sen merkitystä alueellamme hakevien tilojen lukumäärään. Maataloutta koskeva suuri kustannuskriisi aiheuttaa alueemme tiloille taloudellisia vaikeuksia ja painaa kannattavuutta. Oletettavasti maatilojen määrä vähenee ja aktiivisimmat tilat kehittävät toimintaansa kohti suurempia kokoluokkia.

Maaseutulautakunta

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Lakisääteisten tehtävien hoitaminen	Tehtävät hoidetaan ajallaan ja virheettömästi	100 % on tehty aikataulussa.
Neuvonta	Viljelijäkoulutusten järjestäminen yhdessä sidosryhmien kanssa. Annetaan neuvontaa ja avustetaan investointien suunnittelussa ja hakemisessa	Maataloustukiin liittyvä tuki-info järjestetty yhteistyössä sidosryhmien kanssa.
Maataloustukien käsittely	Säännösten ja ohjeiden mukaan	Tehtävät hoidetaan aikataulujen rajoissa.
Tiedotus	Aktiivinen tiedotus kuntatiedotteissa, nettisivuilla ja sähköpostilla tukiasioista.	Useita kertoja vuodessa
Osallistuminen kehittämispalaveriin	Osallistutaan aktiivisesti kunnissa järjestettäviin maaseudun kehittämispalaveriin.	Osallistutaan aktiivisesti kehittämispalaveriin.
Kehittämishankkeet	Kannustetaan sopimuskuntia ja viljelijöitä osallistumaan	Hankkeisiin osallistuu tiloja Kaustiselta.

	maaseudun kehittämishankkeisiin.	
Maksatukset	Maksatus järjestelmässä hyväksyty tilaajan kuukauden maksatuksen poistumisesta.	Maksatukset saadetaan järjestelmään kuukauden kuluessa esteen poistumisesta.
Takaisinperinnät	Perintäpäättös tehdään kuuden kuukauden takaisinperinnän muodostumisesta.	Päätökset tehty kuuden kuukauden kuluessa perusteen muodostumisesta.

Talousarvioesitys maaseutulautakunta, Kaustisen kuntaosuus euroa

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
	39 228	53 310	54 942	54 942	54 942

Tilamäärät yhteensä KaseKa:n alueella 2015 – 2022

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kaustinen	142	140	137	137	129	125	116
Kasekan alue	820	806	786	774	752	724	702

Työpaikkakehitys, kaikki työpaikat

	Kaustinen	Seutukunta	Keski-Pohjanmaa
2016	1 701	5 539	27 664
2017	1 706	5 420	28 030
2018	1 681	5 406	28 532
2019	1 601	5 191	28 177
2020	1 558	5 137	27 775

Työttömyysaste %	Kaustinen	Seutukunta	Keski-Pohjanmaa
2016	7,0	8,4	10,1
2017	6,4	7,6	8,9
2018	7,1	7,1	7,7
2019	6,5	6,9	7,3
2020	8,5	9,0	9,9
2021	7,1	6,7	7,6
2022 syyskuu	6,3	6,2	7,0

KUNNANHALLITUS, sosiaali- ja terveystoimet (siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2023)
Tilivelvollinen kunnanjohtaja Arto Alpia

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	TP 2021	TA 2022	TA 2023
KP 2180-2910	1000 eur	1000 eur	1000 eur
3401 Henkilöstökulut	-286	-200	
3430 Palvelujen ostot	-14 941	-15 895	
3500 Toimintakulut/menot	-15 227	-16 095	0
Toimintakate/vuosikate	-15 227	-16 095	0
Tilikauden yli/alijäämä	-15 227	-16 095	0

3.2 Sivistystoimen tulosalue

Tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

Palvelusuunnitelman kuvaus

SIVISTYSTOIMI

tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

3200 Sivistystoimen hallinto

Palvelusuunnitelman kuvaus

Sivistyspalvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan vetovoimaisuutta tuottaen tarkoituksenmukaisia, asiakaslähtöisiä ja laadukkaita **lähipalveluja** edullisesti turvallisessa toimintaympäristössä, tukien kuntalaisten mahdollisuuksia hyödyntää alueen monipuolista kulttuuriosaamista ja elävää **kulttuuriperintöä** kansainvälistä ja kansallista kulttuurista erikoisosaamista unohtamatta, kehittäen monipuolisesti **vapaa-aikapalveluja** kaikenikäisille, erityisryhmiä unohtamatta ja antaen monipuolisia mahdollisuuksia kuntalaisten **osallistumiselle** palvelujen edelleen kehittämiseksi.

Sivistystoimen hallinnon henkilöstö lukuina

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Sivistysjohtaja-rehtori	1	1	0	0	0
Sivistysjohtaja	0	0	1	1	1
Toimistosihteeri	1	1	1	1	1

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Sivistyspalvelut toteutetaan kunnassa laadukkaasti.	Sivistyspalvelujen yleinen laatuarviointikysely toteutetaan kuntalaisille vuosittain.	Sivistyslautakunnan arvio tulosalueiden esimiesten tai tulosalueen avainhenkilöiden selvitysten perusteella.
Tulosalueiden turvallisuussuunnitelmat ovat ajantasaisia ja työntekijät harjoittelevat niiden mukaista toimintaa säännöllisesti.	Turvallisuussuunnitelmat on päivitetty ja käyty läpi henkilökuntakokouksissa syyskuun loppuun mennessä ja niiden mukaista hätätilanteen pelastustoimintaa on harjoiteltu yksiköissä marraskuun loppuun mennessä.	Tulosalueiden esimiesten ilmoitukset tehty
Kuntalaisten aktiivisuutta sivistyspalveluiden käyttämisessä ja kehittämisessä tuetaan sivistystoimen viestintää kehittämällä ja luomalla kaksisuuntaisen viestinnän mahdollisuuksia.	Toimitaan vuosittain tehtävän tiedotus/viestintäsuunnitelman mukaisesti. Tiedotus vähintään viikoittain, perinteiset välineet ja sosiaalinen media, toimialueiden omat viestintävälineet, kuntatiedote. Kuntalaisaloitteiden käsittely kuukauden kuluessa.	Sivistysjohtaja-rehtorin selvitys seuraavista asioista: viestintäsuunnitelman laajuus ja sisältö, viikoittaisten tiedotusten määrä ja saatu palaute, kuntatiedotteen ja kotisivujen uudistuksen laajuus ja muoto sekä saatu palaute, kuntalaisaloitteiden määrä ja käsittelyaika
Kuntastrategian mukaiset kehittämissuunnitelmat	Tehdään kuntastrategian edellyttämät kehittämissuunnitelmat ja	Kehittämissuunnitelmien mukainen toiminta käynnistynyt.

	aloitetaan niiden mukainen toiminta.	
--	--------------------------------------	--

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Esimiestuki on järjestelmällistä.	Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti ja kahdenkeskiset lähiesimiestapaamiset sivistystoimen johtoryhmän jäsenen ja sivistysjohtajan kanssa ovat viikoittaisia.	Sivistystoimen johtoryhmän arvio toteutuksesta.
Alueellinen yhteistyö on monipuolista ja tarkoituksenmukaista.	Perhonjokilaakson sivistysjohdon yhteistyö on tiivistä. Halsualla, Kaustisella ja Vetelillä on vuosittain yhteistyöhankkeita. Kaustinen osallistuu aktiivisesti Keski-Pohjanmaan alueverkostojen toimintaan.	Sivistysjohtajan selvitys alueellisen sivistysjohdon yhteistyöstä ja yhteistyöhankkeista.

Henkilöstö

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Henkilöstöä tuetaan työprosesseissa ja työssä jaksamisessa.	Jokaisella työntekijällä on ajantasainen tehtävämäärittely ja toimenkuva. Hän on saanut työhönsä perehdytyksen ja saa tarvitessaan työhönsä ohjausta ja koulutusta. Tehtäville on sovittu varajärjestelmä. Henkilöstön on mahdollista kehittää itseään koulutuksen ja itseopiskelun avulla. Ammatillisesti kehittävät vertaisryhmätapaamiset / ryhmäkehityskeskustelut / keskustelut esihenkilön kanssa toteutetaan vuosittain jokaisen vakinaisen ja yli 6 kk määräaikaisen työntekijän kanssa.	Lähiesimiesten selvitys kehityskeskusteluissa esille tulleesta palautteesta.

Talous

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Sivistystoimen tulosalueiden kustannukset /asukas ovat alle Keski-Pohjanmaan maaseutukuntien keskiarvon ottaen huomioon valtakunnallisen erikoislukion.	Budjettia toteutetaan taloudellisesti.	Budjetin menojäämä osasuhteessa alueellisiin vertailulukuihin.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

- Resurssien riittävyys
- Henkilöstön jaksaminen
- Pätevän työvoiman rekrytointi

PERUSKOULUT

tilivelvolliset Keskuskoulujen rehtori Kaisu Koivisto ja sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

3203 Keskuskoulu 1.–6.

3205 Puumalan koulu

3206 Järvelän koulu

3208 Keskuskoulu 7.–9.

3112 JOPO-ryhmä

3209 Erityisopetus

3211 Erityisluokka/perusopetus

3212 Kotikuntakorvaukset

3213 APIP-toiminta

Palvelusuunnitelman kuvaus

Perusopetus antaa turvallisessa ympäristössä oppilaalle mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveeseen itsetunnon kehittymiseen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada tulevaisuuden jatko-opintovalmiudet ja elinikäisen oppimisen halun.

Kouluissa painotetaan aktiivisuuden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittämistä sekä tulevaisuustaitojen oppimista kunnan strategian mukaisesti.

Esi- ja perusopetusta järjestetään voimassa olevan sopimuksen mukaisesti Kruunupyyn kunnan suomenkielisille oppilaille. Aamutoimintaa järjestetään omana toimintana. Iltapäivätoiminnan järjestää 4H-yhdistys yhteistyössä kunnan kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti. Tästä kunta maksaa korvausta 4H:lle.

Palkkoihin on tehty talousarvio-ohjeen **mukainen 2 % korotus**.

Budjetissa ei ole varausta 4. opettajalle Järvelän eikä Puumalan koululle.

Talousarviossa kehitetään johtajajärjestelmää varautumalla alakoulun omaan rehtoriin heti tammikuusta alkaen. **Täten talousarviokäsittely sisältää esityksen valtuustolle myös uuden rehtoriviran perustamiseen.**

Jopotoiminta jatkuu.

Keskuskoululla (1. - 6.) on yksi nykyinen pienryhmä oppilaiden lisääntyneiden tuen tarpeiden takia, tarpeiden vuoksi myös erityisopetukseen varataan lisää resurssia syksyksi 2023 kasvattamalla erityisopettajien kokonaismäärä neljästä viiteen.

Luokanopettajien kokonaismäärä on siis talousarviossa syksyn 2023 osalta 19 opettajaa ja erityisopettajien määrä 5.

Kuljetuskustannukset ovat nousseet energiahintojen nousun takia, tulossa on myös uusi koulukuljetusten kilpailutuskausi.

Erityisen tuen oppilaiden tuen tarpeet ovat kasvattaneet tarvittavien koulunkäyntiohjaajien määrää ja tähän määrään (28) on edelleen varauduttava henkilöstöresurssissa.

Leasingkustannukset nousevat vielä kahden vuoden ajan, kun teknologiavarustuksen hankkiminen toteutetaan suunnitellusti leasingin avulla.

Jatkossa rekrytoinnit on syytä toteuttaa määräaikaistenkin opettajien kohdalla kesäaikaisen palkanmaksua toteuttaen, mikäli vakituinen viranhaltija ei tätä palkkaosuutta nauti. Silloin kunnan houkuttelevuus työnantajana kasvaa. Tähän liittyvä kustannuslisäys toteutuu kylläkin pääosin vasta seuraavan vuoden 2024 kesällä ja on noin 40 000 - 80 000 euroa vuodessa.

Henkilöstö lukuina

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Peruskoulujen rehtorit	1	1	2	2	2
Apulaisrehtorit	3	3	3	3	3
Luokanopettaja	12	k12 - s13	13	14	14
Tuntiopettaja päätoim	2	2	2	2	2
Tuntiopettaja määräaik päät	2	k2 - s3	k3-s1	1	1
Tuntiopettaja sivutoim	1ort	1ort	1ort	1ort	1ort
Lehtorit	10	10	10	10	10
Yhteiset lehtorit pk + lu	4	4	4	4	4
Tuntiopettaja päätoim	1+0,5 (luOP)	1+0,5 (luOP)	2+0,5 (luOP)	2+0,5 (luOP)	2+0,5 (luOP)
Tuntiopettaja sivutoim	2(lu)	2 (1lu)	1(lu)	1(lu)	1(lu)
Jopo-opettaja	1	1	1	1	1
Yhteensä päätoimisia opettajia sivutoimisia opettajia	36,5 3	k36,5 - s38,5 3	k40,5 - s38,5 2	39,5 2	38,5 2
Erityisopettajat	4	4	5	5	5
Koulunkäyntiohjaaja vakit	12	k12 -s16	16	16	16
Koulunkäyntiohjaaja määräaik	9	k14 -s12	12	12	12
Jopo-ohjaaja	1	1	1	1	1
Kuraattori	0,5	0,6 (erit.av.)	-	-	-
Koulusihteeri	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Yhteensä	63,6 + 3	kevät 68,7 syksy 72,7 + 3 sivutoim.	k 75,1 + 2 s 73,1 + 2	73,1 + 2	73,1 + 2

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada tulevaisuuden jatko-opintovalmiudet.	Oppilas saa perusopetuksen päätteeksi perusopetuksen päättötodistuksen.	100 %
	9. luokkalaisten pääsy 2. asteen koulutushaussa ensimmäisen hakutoiveen mukaiseen oppilaitokseen.	vähintään 80 %

	9. luokkalaiset jatkavat oppivelvollisuuttaan toisen asteen oppilaitoksissa.	100 %
--	--	-------

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Perusopetus antaa oppilaalle mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittämiseen.	Koulujen välituntiliikkumiseen on riittävästi välineitä ja välkkäritoiminta on suunnitelmallista.	Oppilaskyselyarviointi
	Kerhotoiminta on kiinnostavaa ja aktivoi oppilaita.	Kerhotoimintaan osallistuu vähintään 20 % oppilaista, kerhoja on joka koulussa 1 - 5.
	Koulujen oppilaskunnat toimivat aktiivisesti.	100 %
	Oppilashuollollinen yhteistyö hyvinvointialueen toimijoiden kanssa on toimivaa.	Toimintayksikköjen arvio

Henkilöstö

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Henkilöstö kehittää työtään.	Henkilöstö kehittää omaehtoisesti koulutukseen (muuhunkin koulutukseen).	osaamistaan osallistumalla kuin veso
Ammatillinen kehittäminen	Työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään tiimityöskentelyyn/ ryhmäkehityskeskusteluun/ keskusteluun esihenkilön kanssa.	Toteutusaste 100 %

Talous

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Perusopetus toimii tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti.	Perusopetuksen opetusryhmät suunnitellaan kokonaisuutena mahdollisimman taloudellisesti yksilöiden tarpeet huomioiden.	Keskiryhmäkokoo on välillä 14,0 - 21,0 ja keskiluokkakoko välillä 15 - 23.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstön rekrytointi ja henkilöstön sitouttaminen.

Henkilöstön jaksaminen oppilaiden tuen tarpeiden ja käyttäytymisen haasteiden takia.

Perusopetuksen tunnuslukuja	2019	2020	2021	TA 2022	TA 2023
Perusopetus netto €/asukas	927	876	1 007	1 090	1 170
Käyttökustannukset €/oppilas	7 635	6 962	7 795	8 466	8 998
Käyttökustannukset €/opetustunti	122	115	126	133	142

Perusopetuksen oppituntien / tukiovetuksen määrä

	Oppitunteja	Joista tukiovetuksen määrä
2018	32 057	479
2019	31 992	508
2020	32 312	488
2021	33 526	468
TA 2022	34 658	517
TA 2023	34 773	533

Laskennassa käytetty asukasluvuna 4 220 asukasta vv. 2022–2023, oppilaskohtaisissa käyttökustannuksissa oppilaiden keskiarvoa 544,5 oppilasta.

Hankkeet

3100 Kerhotoiminta

3111 Suomen malli harrastamiseen

3113 Tuki ja inklusio (Kla)

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kehittämishankkeet tukevat perusopetuksen perustehtävää ja kehittämistä.

Kerhotoiminta ja Suomen malli harrastamiseen -hanketuki edistävät ja laajentavat oppilaiden mahdollisuuksia harrastustoimintaan. Tuen käytänteitä kehitetään Tuki ja inklusio -erityisavustuksen avulla.

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Kehittämishankkeet tukevat perusopetuksen perustehtävää ja kehittämistä.	Kehittämishankkeita haetaan aktiivisesti ja niihin löydetään motivoituneita kehittäjäkoordinaattoreita.	Kehittämishankkeitten määrä, vähintään 3

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

- Henkilöstön voimavarat eivät riitä erityisavustusten vaatimaan lisätyöhön oman työmäärän ohella.

PERUSOPETUS	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	302 452	495 851	757 302
33200 Maksutuotot	3 220	1 300	
33300 Tuet ja avustukset	47 687	59 000	26 330
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot			19 184
33420 Muut tuotot	747		
33400 Muut toimintatuotot	747		19 184
33000 Toimintatuotot	354 106	556 151	802 816
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-2 209 203	-2 465 960	-2 671 823
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-421 730	-463 737	-654 646
34150 Muut henkilösivukulut	-76 942	-100 919	-108 427
34100 Henkilösivukulut	-498 673	-564 656	-763 073
34010 Henkilöstökulut	-2 707 875	-3 030 616	-3 434 896
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-152 838	-170 989	-128 089
34320 Muiden palvelujen ostot	-798 892	-901 960	-1 105 727
34300 Palvelujen ostot	-951 731	-1 072 949	-1 233 816
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-124 761	-141 463	-171 001
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-124 761	-141 463	-171 001
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-741 508	-784 613	-799 138
34820 Muut kulut	-5 118	-3 814	-4 500
34800 Muut toimintakulut	-746 626	-788 427	-803 638
34000 Toimintakulut	-4 530 992	-5 033 455	-5 643 351
34999 Toimintakate	-4 176 886	-4 477 304	-4 840 535
36999 Vuosikate	-4 176 886	-4 477 304	-4 840 535
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-23 454	-8 500	-19 800
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-23 454	-8 500	-19 800
38499 Tilikauden tulos	-4 200 340	-4 485 804	-4 860 335
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-4 200 340	-4 485 804	-4 860 335

MUSIIKKILUKIO

tilivelvollinen rehtori Ilona Salomaa-Uusitalo

3301 Musiikkilukio

3302 Lukion kulttuurituotanto

3303 Lukion erityinen kehittämistehtävä

3305 Luova ote, oppimisympäristön kehittäminen -hanke

3307 Erityisavustus koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kaustisen musiikkilukio on kunnan ja lukion oman strategian mukaisesti valtakunnallisesti vetovoimainen toisen asteen oppilaitos, jonka tehtävänä on oman osaamisen syventäminen ja osaamisen jakaminen muille oppimisympäristöille.

Musiikkilukion tavoitteena on laadukas opetus ja ohjaus ajanmukaisessa toiminta- ja oppimisympäristössä. Musiikkilukiassa opiskelijan opintosuunnitelma tukee hänen yksilöllisiä vahvuuksiaan (HOPS, tutoropettajat, opiskelijahuoltoryhmä ja minitutorit). Kuntastrategian ja lukiostrategian tavoitteet toteutuvat jokapäiväisessä lukiotyössä ja -toiminnassa. Musiikkilinjalle pyrkiminen on mahdollista kaikille musiikista kiinnostuneille. Hakijoiden musiikkipisteet määräytyvät haastatteluiden perusteella. Jos opiskelija ei halua opiskella erityistehtävälínjan opetussuunnitelman mukaisesti, hän voi valita yleislinjan opinnot.

Lukiassa tarjotaan lisäksi aktiivurheilijoille lajivalmennusta. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän viisivuotisen musiikin valtakunnallisen kehittämistehtävän kautta Kaustisen musiikkilukio toteuttaa aktiivisena verkostoitujana kuntastrategian "kansainvälistä sykettä!" -tavoitetta. Paikallistasolla yhteistyötä tehdään seutukunnan lukioiden kanssa, valtakunnallisella tasolla muiden musiikkilukioiden kanssa. Erityinen kehittämistehtävä tuo kunnan saamaan valtionosuuteen vuosittain merkittävää lisää.

Opetushallituksen myöntämä hanke "Luova ote oppimisympäristöjen kehittämiseen" jatkuu. Niin ikään valtion erityisavustuksen käyttö koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi lukio-opiskelussa jatkuu. Musiikkilukion vetovoimaisuuden keskeiset tekijät ovat uusi pedagogisesti innovatiivinen oppimisympäristö, yksilöllisyys, yhteisöllisyys, avoimuus, luovuus, paikallinen opetussuunnitelma, osaava henkilöstö ja oikein kohdennettu ja tehokas tiedotus ja markkinointi. Opiskelijamäärän tavoitteeksi on asetettu noin 160 opiskelijaa.

Oppivelvollisuuden laajentuminen portaittain toiselle asteelle tuottaa kustannuksia koulutuksen järjestäjälle sekä työvälineiden (lukiolaiskannettava) että oppimateriaalien hankinnan kautta.

Henkilöstö

	TP 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Rehtori	1	1	1	1
Lehtori	8,5	8,5	8,5	8,5
Lehtori po ja lu	3 + (1pk)	3 + (1pk)	3 + (1pk)	3 + (1pk)
Tuntiopettaja päätoim	8	8	8	8
Tuntiopettaja päätoim, pk ja lu	0	0	0	0
Tuntiopettaja muut aineet sivutoim	2	2	2	2
Tuntiopettaja musiikki sivutoim	13	13	13	10 - 13
Yhteensä				
päätoimisia opettajia	20,5	20,5	20,5	20,5
sivutoimisia opettajia	2+13	2+13	2+13	2 + 10 -13

Koulusihteeri	0,4	0,4	0,4	0,4
Kuraattori	0,4	0,5 (erit.av.)	0	0
Erityisopettaja	0	0,2	0,2	0,2
Yhteensä	21,3 + 15	21,6 + 15	21,1 + 15	21,1 + 12-15

Asiakas (opiskelija) ja prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Opiskelijan hyvinvointi	Yksilöllisesti laaditut opinto-ohjelmat, yksilöllisten vahvuuksien löytäminen ja tukeminen tutorkeskusteluissa, opiskeluhuoltoryhmässä sekä moniammatillisessa työryhmässä. Oppimaan oppimisen taidot. Oman oppimisen arviointi.	Opiskelijalähtöiset palvelut, uusi ja innostava lukio. Opiskelumotivaation säilyminen. Kuraattoripalvelujen toimivuus. Erityisopettajan tuki. Kyselytutkimus opiskelijoille 2 krt. lukuvuodessa.
Opiskelijan osallistaminen	Tiimit, opiskelijakuntatoiminta, tutorryhmät, opiskelijahuoltoryhmätoiminta, koulukokoukset, tapahtumat ja konsertit.	Yhteisöllisyys ja turvallisuus. Aktiivinen osallistaminen ja osallistuminen. Opiskelija kasvaa vastuuntuntoiseksi ja suvaitsevaiseksi yhteiskunnan jäseneksi. Opiskelijoiden opintoja ja jatko-opintokelpoisuutta seurataan aktiivisesti. Musiikkilukion tuki ry. tärkeänä yhteistyökumppanina.
Opiskelijamäärään panostaminen	Opiskelijahaastattelut kevättalvella. Tehokas markkinointityö opintomessuilla, ja somenäkyvyyteen panostaminen. Opiskelijoiden osallistaminen tiedotus- ja markkinointitiimin toimintaan. Tiedottamista tukevat uudistettu markkinointimateriaali sekä kotisivut. "Lukiouskottavuus ja -houkuttelevuus".	Uuden oppimisympäristön houkuttelevuus ja monipuolisuus. Musiikin opiskelussa laadukas oppimisympäristö tärkeä. Opiskelija saa monipuolisia musiikkielämyksiä tuottaen ja koki. Kilpailukykyisyys. Hakijamäärä yhteishaussa. Lisähaku, jatkuva haku. Musiikki- ja yleislinjan vetovoimaisena pysyminen.

Henkilöstö

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Hyvinvoiva, osaava ja sitoutunut henkilöstö	Jatkuvat ja vuotuiset keskustelut tai aineryhmäkokoukset. Täydennyskoulutukset työnantajan harkinnalla. Opiskelijalähtöinen ja utelias opettaja, jolla monipuoliset työskentelytavat. Etäopetusvalmiudet.	Yhteinen vahva tahtotila halutusta kehittämisen suunnasta. Innostava kollegio. Osaamisen kehittyminen ja sylläpitäminen. Opettajan ammattikuvan vahvistuminen. Jatkuva henkilöstön välinen vuorovaikutus.

Henkilöstön digiosaaminen	Sähköisten oppimis- ja tutkintoympäristöjen kehityksen seuraaminen ja niiden tunteminen. Musiikkiteknologian osaamisen kehittäminen. Digikoulutukset tarpeen mukaan. Lukiossa nimetyt tvv-vastaavat	Henkilökunnan digiosaamisen kehittäminen ja ylläpitäminen. Uuden lukiorakennuksen digimahdollisuuksien hyödyntäminen opetuksessa ja oppimisessa.
---------------------------	---	--

Talous

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Lukiotoiminnan taloudellisuus	Talousarviovalmistelu. Hankerahoitusten hakeminen ja saatujen avustusten käytön ohjaaminen.	Budjetoinnin onnistuminen: toiminta toteutuu talousarvion mukaisesti. Hankerahojen haussa onnistuminen. Valtion rahoitus

Opiskelijakehitys

TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024
145,5	147	147	152	150-155

Tulosalueen merkittävimmät epävarmuustekijät

- Opiskelijamäärän kehitys. Tulevaisuuden väestörakenteen muutos, pienenevät ikäluokat.
- Valtion rahoitus lukiokoulutuksessa, myös oppivelvollisuuden laajentaminen huomioiden.
- Opiskelijoiden asumispalveluiden turvaaminen.

* Toimivat liikenneyhteydet

Lukio-opetuksen tunnuslukuja	2019	2020	2021	TA 2022	TA 2023
Lukio-opetus netto €/asukas	346	327	356	404	452
Käyttökustannukset €/oppilas	9 734	9 502	10 401	11 514	12 539
Käyttökustannukset €/opetustunti	92	89	88	113	117

Laskennassa käytetty asukaslukuna 4 220 asukasta, oppilaskohtaisissa käyttökustannuksissa 152 opiskelijaa, opetustunteina yhteensä 16 318 tuntia (res. 436).

LUKIO	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	4 554	12 700	14 500
33200 Maksutuotot	5		
33300 Tuet ja avustukset	41 714	56 800	35 500
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot			8 551
33420 Muut tuotot	5 089		
33400 Muut toimintatuotot	5 089		8 551
33000 Toimintatuotot	51 362	69 500	58 551
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-974 290	-1 020 400	-1 101 392
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-167 563	-178 633	-186 024
34150 Muut henkilösivukulut	-33 660	-41 716	-44 498
34100 Henkilösivukulut	-201 223	-220 349	-230 522
34010 Henkilöstökulut	-1 175 513	-1 240 749	-1 331 914
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille		-10 000	-5 000
34320 Muiden palvelujen ostot	-113 644	-160 384	-172 090
34300 Palvelujen ostot	-113 644	-170 384	-177 090
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-43 339	-66 300	-56 400
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 339	-66 300	-56 400
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-205 564	-276 209	-357 627
34820 Muut kulut	-820	-2 250	-1 950
34800 Muut toimintakulut	-206 384	-278 459	-359 577
34000 Toimintakulut	-1 538 880	-1 755 892	-1 924 981
34999 Toimintakate	-1 487 518	-1 686 392	-1 866 430
36999 Vuosikate	-1 487 518	-1 686 392	-1 866 430
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-337		
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-337		
38499 Tilikauden tulos	-1 487 855	-1 686 392	-1 866 430
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-1 487 855	-1 686 392	-1 866 430

MUU NUORISOTYÖ JA OPPILASHUOLTO
3804 Etsivä nuorisotyö
tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

Palvelusuunnitelman kuvaus

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut.

Etsivän työn ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa.

Kaustinen, Veteli ja Halsua tarjoavat yhteistyössä etsivää nuorisotyötä ja palkattuna on yksi etsivä. Vetovastuu on vuosina 2021 - 2022 Vetelillä ja seuraavat kaksi vuotta Halsualla. Aluehallintovirastosta on saatu toimintaan tukea vuosittain 25 000 – 30 000 €. Etsivän nuorisotyöntekijän tehtävän vakinaistaminen on ajankohtaista. Vetelin kunta on ilmaissut halukkuutensa toimia tehtävän isäntäkuntana.

Psykologi- ja kuraattoripalvelut järjestää v 2023 alusta alkaen hyvinvointialue.

Henkilöstö

	TP 2021	TA2022	TS 2023	TS 2024
Kuraattori	1,2	1,2	0	0
Etsivä nuorisotyöntekijä	1 (Veteli hallinnoi)	1 (Veteli hallinnoi)	1 (Halsua hallinnoi)	1 (Halsua hallinnoi)

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Etsivä auttaa tukea tarvitsevia nuoria ja nuoria aikuisia saavuttamaan tarvitsemansa palvelut.	Kolmen kunnan yhteinen etsivä löytää tukea tarvitsevat nuoret ja nuoret aikuiset. Hän auttaa heitä tarvittavien palvelujen piiriin.	Etsivän kontaktien määrä, sidosryhmien arviointi vaikuttavuudesta

KURAAATTORI, PSYKOLOGI JA ETSIVÄ NUORISOTYÖ	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	1 924	1 000	
33300 Tuet ja avustukset			
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	218		
33400 Muut toimintatuotot	218		
33000 Toimintatuotot	2 142	1 000	
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-41 820	-47 580	
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-7 148	-8 227	
34150 Muut henkilösivukulut	-1 528	-1 941	
34100 Henkilösivukulut	-8 676	-10 168	
34010 Henkilöstökulut	-50 496	-57 748	
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-41 913	-50 300	-13 500
34320 Muiden palvelujen ostot	-1 680	-1 600	
34300 Palvelujen ostot	-43 593	-51 900	-13 500
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-13	-200	
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13	-200	
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-2 000	-400	
34800 Muut toimintakulut	-2 000	-400	
34000 Toimintakulut	-96 102	-110 248	-13 500
34999 Toimintakate	-93 959	-109 248	-13 500
36999 Vuosikate	-93 959	-109 248	-13 500
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-975		
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-975		
38499 Tilikauden tulos	-94 934	-109 248	-13 500
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-94 934	-109 248	-13 500

MUU OPETUSTOIMI

tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

3401 Toisen asteen yhteistyö

3501 Kansalaisopisto

3502 Musiikkioppilaitokset

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kaustisen kunta kuuluu Perhonjokilaakson kansalaisopistoon. Kuntaosuuden suuruus on v. 2023 2 740 h x 27,30 €. Kunnalla on oppilaspaiikkoja Keski-Pohjanmaan konservatoriossa 45. Niistä ei ole ollut aiemmin kaikkia paikkoja täytettyinä, varaus budjetissa on tehty nykyisen määrän eli 36 oppilaan mukaan. Kuntaosuutta on korotettu vuodelle 2023 sadalla eurolla ja se tulee olemaan 1000 €/oppilas.

Kansalaisopiston menojen kustannuskehitys Kaustisen osalta

TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TA 2022	TA 2023
-40.926	-50.119	-50.552	-55.997	-50.000, kansalaisopiston ilmoittama tarve on euroina -66.922	-56.000, kansalaisopiston ilmoittama tarve on euroina -67.429

Kansalaisopiston vuoden 2023 kustannusten jako/arvio, uusia lukuja ei vielä saatavissa:

Kunta	Asukkaita	Prosenttiosuus	Oppituntiarvio
Halsua	1 103	10 %	650
Kaustinen	4 228	38 %	2 470
Perho	2 706	24 %	1 560
Veteli	3 065	28 %	1 820

Kansalaisopiston rahoitus 2023:

Toimintakulut	483.244 €
Valtionosuus	240.000 €
Kurssimaksut	60.000 €
Tuet ja avustukset valtiolta	3.000 €
Kuntien osuus	180.244 €
Vetelin kunnan osuus 5 %	2.800 €
Jaetaan kuntien kesken	177.444 €

Kuntien osuudet oppituntien suhteessa jaettuna, 27,30 €/tunti:

Halsua	17.744 €	650 h	
Kaustinen	67.429 €	2 470 h	
Perho	42.586 €	1 560 h	
Veteli	52.485 €	1 820 h	(1 820 h x 27,30 €/tunti + 2 800 €)

Tavoite	Toimenpide	Arvio/Mittari
Kansalaisopisto tuottaa monipuolisesti palveluja kuntalaisillemme.	Opetustunteja järjestetään Kaustisella asukasmäärän suhteessa.	Vähintään 2 400 h/vuosi
Konservatoriossa kuntalaisilla on mahdollisuus opiskella musiikkia taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisesti suunnitelmallisesti.	Oppilaspaikoista täytettynä on suurin osa.	Oppilaspaikkoja täytettynä 36

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Kunnan taloudellisten resurssien riittävyys.

MUU OPETUSTOIMI	TP 2021	TA 2022	TA 2023
34000 Toimintakulut			
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalai	-70 319	-51 200	-56 000
34320 Muiden palvelujen ostot	-31 500	-36 000	-36 000
34300 Palvelujen ostot	-101 819	-87 200	-92 000
34000 Toimintakulut	-101 819	-87 200	-92 000
34999 Toimintakate	-101 819	-87 200	-92 000
36999 Vuosikate	-101 819	-87 200	-92 000
38499 Tilikauden tulos	-101 819	-87 200	-92 000
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-101 819	-87 200	-92 000

KIRJASTO
tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula
3601 Kirjasto
3602 Kirjastosta kaveri -hanke
3605 Nyt miehet kirjastoon -hanke

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kirjasto tarjoaa jokaisen saataville kirjallisuutta ja kulttuuria sekä edistää asukkaiden tiedonhankintaa, elinikäistä oppimista ja hyvinvointia tarjoamalla käyttöön ajanmukaiset ja asiakkaiden tarpeita ja aikatauluja vastaavat niin fyysiset kuin sähköisetkin kirjastopalvelut. Perinteisten kirjastopalveluiden lisäksi kirjasto tarjoaa laadukkaita kulttuurielämyksiä ja vuorovaikutteisia palveluja.

Henkilöstö

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
kirjastonhoitaja	1	1	1	1	1
kirjastovirkailija	2	2	2	2	2

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Kirjasto tarjoaa jokaisen saataville kirjallisuutta ja kulttuuria sekä edistää asukkaiden tiedonhankintaa, elinikäistä oppimista ja hyvinvointia.	Kuntalaisten käytössä ovat ajanmukaiset ja asiakkaiden tarpeita vastaavat fyysiset ja sähköiset kirjastopalvelut sekä omatoimipalvelu.	Yli maan keskiarvon: lainaus/asukas (v. 2021 18,17/as) - kokoelmahankinnat/asukas (tilastot.kirjasto.fi) (v 2021 8,51/as)
Perinteisten kirjastopalveluiden lisäksi kirjasto tarjoaa laadukkaita kulttuurielämyksiä ja vuorovaikutteisia palveluja (Kirjastolaki 29.12.2016/1492 6§).	Kirjastossa järjestetään aktiivisesti tapahtumia eri kohderyhmille.	Kaksinkertainen maan keskiarvoon verrattuna asukaslukuun suhteutettuna: - tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten määrä (tilastot.kirjasto.fi)
Asiantunteva ja palveleva henkilöstö	Henkilöstöllä on mahdollisuus kehittää sekä itseään että kirjastoa.	Henkilöstökysely
Toiminta on taloudellisesti tehokasta.	Kirjasto pystyy toimimaan ja tarjoamaan lakisääteiset kirjastopalvelut nykyisellä henkilöstömäärällä.	Alle maan keskiarvon: - kulut/asukas (v. 2021 58,55/as) - käyttökustannus/lainaus (tilastot.kirjasto.fi) (v. 2021 3,22€/as)

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijä

Kirjaston palveluaukioloaikojen ylläpitäminen nykyisellä henkilöstöresurssilla, henkilökunnan jaksaminen vajaan henkilöstöresurssin aikoina, talousresurssien riittävyys, mahdolliset omatoimikirjaston väärinkäytöt.

KIRJASTO	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	105	300	300
33300 Tuet ja avustukset	973	4 200	3 100
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	3 846	2 550	2 800
33400 Muut toimintatuotot	3 846	2 550	2 800
33000 Toimintatuotot	4 924	7 050	6 200
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-102 479	-97 980	-100 150
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-24 289	-22 992	-16 914
34150 Muut henkilösivukulut	-3 471	-3 998	-4 048
34100 Henkilösivukulut	-27 760	-26 990	-20 962
34010 Henkilöstökulut	-130 239	-124 970	-121 112
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-14 391	-24 777	-40 167
34300 Palvelujen ostot	-14 391	-24 777	-40 167
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-38 545	-37 550	-42 300
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 545	-37 550	-42 300
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-58 035	-70 518	-81 299
34820 Muut kulut		-500	-500
34800 Muut toimintakulut	-58 035	-71 018	-81 799
34000 Toimintakulut	-241 211	-258 315	-285 378
34999 Toimintakate	-236 287	-251 265	-279 178
36999 Vuosikate	-236 287	-251 265	-279 178
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-12 039	-7 600	-4 340
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-12 039	-7 600	-4 340
38499 Tilikauden tulos	-248 326	-258 865	-283 518
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-248 326	-258 865	-283 518

LIIKUNTATOIMI
tilivelvollinen vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

3701 Liikuntapalvelut
3703 Urheilutalo
3705 Tuu yhesä -hanke

Palvelusuunnitelman kuvaus

Liikuntatoimi seuraa ja arvioi liikuntapalveluja, joita tehdyn sopimuksen mukaisesti monipuolisesti tuottaa kaikille kuntalaisille urheiluseura Kaustisen Pohjan-Veikot. Liikuntatoimi koordinoi yhdessä urheiluseuran kanssa urheilutalon toimintaa ja tuottaa itse kuntalaisille täydentäviä liikuntapalveluja sekä tukee myös muiden järjestäjien tuottamaa liikuntatoimintaa avustuksin.

Tavoitteena on kaikkia kuntalaisia aktivoiva toiminta.

Henkilöstö

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Vapaa-aikasihteer ri	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Laatu- ja taloudelliset tavoitteet

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Monipuoliset liikuntapalvelut (seura, kunnan oma toiminta, muut toimijat) aktivoivat kuntalaisia liikkumaan.	Seura järjestää monenlaisia liikuntapalveluja kuntalaisille, liikuntatoimen omat toteutukset täydentävät tarjontaa ja osallistuminen kaikkeen toimintaan on aktiivista.	Sivistyslautakunnan arviointi vapaa-aikasihteerin ja seuran toimintakertomusten ja esittelyn perusteella.
Tieto sekä urheiluseuran tuottamista sopimuksen mukaisista liikuntapalveluista kuntalaisille että kunnan omana toimintana järjestetyistä liikuntapalveluista saavuttaa kuntalaiset hyvin.	Käytetään monipuolisia viestintävälineitä kuntalaisten tietoisuuden saavuttamiseksi ja tehdään hyvää yhteistyötä urheiluseuran kanssa tiedotuksen kehittämiseksi.	Sivistyslautakunnan arviointi vapaa-aikasihteerin ja seuran toimintakertomusten perusteella.
Omana toimintana järjestetyt toiminnot ovat monipuolisia.	Järjestetyt kerhot, leirit ja tapahtumat täydentävät ostopalvelusopimuksella tuotettuja palveluja monipuolisesti huomioiden erilaisia kuntalaisten kohderyhmiä.	Vapaa-aikasihteerin selvitys toteutuneista liikuntakerhoista, -tapahtumista, -leireistä, uimakouluista sekä kuntolaatikkosuorituksista ja niiden osallistujista. Tuu Yhesä -erityisavustuksen raportointi toteutuneiden toimintojen pohjalta.

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Urheilutalon ja liikunta-alueiden monipuolinen, kustannustehokas ja tasapuolinen käyttö.	Yhteistyössä urheiluseuran kanssa toteutettu urheilutalon ja liikunta-alueiden käytön koordinointi tukee tasapuolisesti kaikkien kuntalaisten liikkumista.	Sivistyslautakunnan arviointi vapaa-aikasihteerin ja seuran toimintakertomusten perusteella.
Kuntastrategian mukainen vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma valmistuu, se sisältää myös liikuntatoiminnan ja liikunta-alueiden kehittämisen.	Tehdään vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma.	Vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma

Henkilöstö

Tavoite ja toteutus	Arvio/Mittari
Henkilöstön ajantasainen tehtävämäärittely selkeyttää toimintoja	Työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään tiimityöskentelyyn / keskusteluun esihenkilön kanssa.

Talous

Tavoite	Arvio/Mittari
Liikuntapalveluihin käytetty resurssi tuottaa kuntalaisille hyvinvointia ja kannattaa tuotos/panos-suhteessa.	Sivistyslautakunnan lyhyen aikavälin arvio ja pitkällä aikavälillä saadut hyvinvointikertomuksen tunnusluvut.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstö- ja talousresurssien riittävyys.

NUORISOTOIMI

tilivelvollinen vapaa-aikasihteerin Aija Järvenpää

3801 Nuorisopalvelut

3803 Nuorisovaltuusto

3808 Koulunuorisotyö/ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö

Palvelusuunnitelman kuvaus

Nuorisopalvelut tuottavat lapsille ja nuorille tasokkaita vapaa-ajanpalveluja ja suovat heille myös mahdollisuuksia harrastamiseen. Nuorisopalvelut tekevät monipuolista yhteistyötä nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. Avustusten myöntämisen muodossa tuetaan järjestöjen ja yhteisöjen nuorisotyötä.

Kunnassa panostetaan nuorten tukemiseen koulunuorisotyön vahvistamisen ja ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön kautta. Koulunuorisotyön vahvistamiseen on haettu uuden kauden rahoitusta, päätöksen viipyessä ko. toiminta ja ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön toiminnot on yhdistetty samalle kustannuspaikalle.

Henkilöstö

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS2024	TS 2025

Vapaa-aikasihteeri	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
Koulunuorisotyöntekijä, hankerahoitus		0,5			
Erityisnuorisotyöntekijä, kunnan oma rahoitus		1	1	1	1

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Omana toimintana järjestetyt toiminnot ovat monipuolisia. Yhteistyö järjestöjen kanssa on monipuolista.	Järjestetyt kerhot, leirit ja tapahtumat huomioivat monipuolisesti erilaisia lasten ja nuorten kohderyhmiä ja täydentävät avustuksia antavien järjestöjen ja yhdistysten järjestämää lapsi- ja nuorisotyötä. Toteutetaan yhteistyötä paikallisten ja alueellisten toimijoiden ja järjestöjen kanssa.	Vapaa-aikasihteerin selvitys toteutuneista kerhoista, tapahtumista, leireistä ja niiden osallistujista.
Nuorisovaltuuston toiminta tuo uusia toimintatapoja nuorisotyön toteuttamiseen ja vaikuttaa kunnalliseen päätöksentekoon lasten ja nuorten asioissa.	Nuorisovaltuuston järjestämät uudet tapahtumat. Yhteiset tapaamiset kunnanhallituksen ja sivistyslautakunnan kanssa. Nuorisovaltuuston yhteistyö maakunnallisen nuorisovaltuuston kanssa. Seutukunnallinen yhteistyö.	Nuorisovaltuuston selvitys tapahtumista ja osallistujamääristä sekä vaikuttamisen mahdollisuuksista.
Koulunuorisotyö ja ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö auttavat tukea tarvitsevien nuorten arkea.	Koulunuorisotyöntekijä työpanos.	Koulunuorisotyöntekijän kontaktit nuorten kanssa kasvavat v. 2022 verrattuna.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstö- ja talousresurssien riittävyys.

Liikunta- ja nuorisotoimen talousarvioon sisältyvät seuraavat avustus- ja yhteistoimintamäärärahat, jotka talousarviokäsittelyn yhteydessä valtuustolle esitetään nimettyinä. 4H-yhdistyksen esittämä avustusanomus on 15 500 €.

Kohde/Saaja	Kustannuspaikka	Summa
KP-V sopimuksellinen yhteistoimintaosuus	3703	40.000
Kaustisen 4H-yhdistys	3801	10.000
Liikuntatoimen avustukset, stltk	3701	5.000
Muut liikuntatoimen avustukset, mm. moukarikarnevaalit	3701	800
Nuorisotoimen avustukset, stltk	3801	5.000

Lisäksi kirjanpito kohdistaa sivistystoimen sisäisiin vuokramenoihin tiettyjen kunnan rakennusten kulut yleishyödyllisten yhdistysten ym. käytön takia. Sen vuoksi nuorisotoimen sisäisiin vuokrakustannuksiin on lisätty 1/3 Keltaisen talon sisäisistä vuokramenoista (4H:n nuorille järjestämän kerhotoiminnan toteutuspaikka), Kyseisestä rakennuksesta 2/3 sisäisistä tilavuokrasta on lisätty iltapäivätoiminnan sisäisiksi vuokramenoiksi. Kustannuksia Keltaisesta talosta tekninen toimi on kirjannut vuositason tuloilla olevan 8 338 €.

KULTTUURITOIMINTA

tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

3901 Kulttuuripalvelut

3903 Kansantaiteenkeskus

3905 Kansansoitinmuseo

3906 LYKKY-lastenkulttuurikeskus

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kunta tukee kaustislaisia kulttuurintuottajia. Kulttuuripalvelujen avulla luodaan kulttuurin harrastusmahdollisuuksia ja elämyksiä kuntalaisille. Tavoitteena on, että Kaustinen on Suomen johtava kansankulttuurikunta, jossa eri kulttuurien lajien ja taiteen muotojen välinen rajankäynti on rohkeaa ja uutta luovaa.

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Kunta tukee kaustislaisia kulttuurintuottajia.	Kunnan kulttuuriavustukset ja kulttuuripalkinto	Kunnan pienkulttuuriavustukset jaetaan vähintään samalla resurssilla kuin aiemmin. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoavustukset kohdistuvat vähintään 10 saajalle.
Kunta mahdollistaa monipuolista kulttuurituotantoa ja tapahtumatuotantoa tukemalla valtuuston talousarviokäsittelyssä suoraan kulttuurintuottajia.	Avustuksia tapahtumatuotantoon ja kulttuuritoimintoihin jaetaan suorina valtuustokäsittelyavustuksina.	Kulttuuritoimintaan annettu panostus säilyy vähintään samansuuruisena.
Kunnan kulttuuritoiminta suunnitelmallisuus	Elävä kulttuuriperintö -strategia	Strategian mukainen toiminta

3902 Kulttuuritoiminnan elokuvatoiminta

3904 Kulttuuritoiminnan elokuvatoiminta, SES:n tukema elokuvatarjonta

tilivelvollinen vapaa-aikasihteri Aija Järvenpää

Palvelusuunnitelman kuvaus

Elokuvatoiminta tuottaa kuntalaisille laadukkaita elokuvapalveluja.

Henkilöstö

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS2024	TS 2025
Vapaa-aikasihteri	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Elokuvatoiminta toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.	Toiminta huomioi monipuolisesti erilaisia kohderyhmiä ja vastaa kuntalaisten toiveisiin houkuttaen osallistujia. Elokuvatoimintaan haetaan SES:n tukea.	Vapaa-aikasihterin selvitys toteutuneesta toiminnasta, katsojien lukumääristä ja toiminnan kustannuksista. Tavoitteena 30 elokuvaa vuodessa ja katsojia keskimäärin 40/elokuva, elokuvaviikkoelokuvien osalta 20.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Kunnan taloudellisten resurssien riittävyys

Kulttuuritoimen talousarvioon sisältyvät seuraavassa vuoden 2022 mukaiset avustus- ja yhteistoimintamäärärahavaraudet (3 ensimmäistä), lisäksi neljäntenä on Kansanmusiikki-instituutin anomus kolmivuotiseen kehittämiseen liittyvä Kaustislaisen viulunsoiton avustus. Talousarviokäsittelyn yhteydessä valtuusto käsittelee nämä nimettyinä (yhdistysten esitykset kunnanhallitukselle ovat osin erilaisia kuin talousarvioon varauksena merkityt):

Kohde/Saaja	Kustannuspaikka	Summa
Pro Kaustinen Folk Music Festival 2023	3901	25.000 (anottu 30.000)
Kansanmusiikki-instituutti/Tallari	3901	25.000 (anottu 32.000)
Kamarimusiikkilyhdistys, Kamarimusiikkiviikko	3901	16.000 (anottu 17.000)
Kansanmusiikki-instituutti/ viulunsoitto	Kaustislainen 3901	32.000
Kulttuuritoimen omat sivistyslautakunnan jakamat:		
Kulttuuritoimen pienavustukset, stltk	3901	5.000
Kulttuuripalkinto, stltk	3901	500

Kansanmusiikki-instituutti ry on hakenut Kaustisen kunnalta avustusta kolmivuotiseen hankkeeseen, joka keskittyy kaustislaisen viulunsoiton ja siihen liittyvien ilmiöiden kehittämis- ja suojelutoimenpiteisiin vuosina 2022–2024. Se on anonut kunnalta tähän toimintaan vuosittain 32 000 euroa.

Kunnanhallitus on myöntänyt avustusta vuodelle 2022 tasetililtä 2328 ja päättänyt, että vuosien 2023-2024 osalta avustushakemus käsitellään ko. vuosien talousarviovalmistelun yhteydessä. Kyseinen avustus on vuoden 2023 osalta merkitty talousarvioesityksessä Kulttuuripalvelujen kustannuspaikalle 3901.

Kaustisen sivistyslautakunta on päätöksessään § 51 (23.8.2022) sitoutunut Lastenkulttuurikeskus Lykyn toiminnan ylläpitäjäorganisaatioksi sekä toiminnan rahoittamiseen kunnan asukaslukuun ja lasten ja nuorten määrään perustuvaan rahoitusosuuteen, mikäli myös muut Keski-Pohjanmaan kunnat sitoutuvat sopimuksella niille annetun rahoitusosuuden mukaisesti toimintaan mukaan. Kaustisen kunnan rahoitusosuudeksi on laskettu 4 946 € vuodelle 2023. Toimintaan anotaan Opetus- ja kulttuuriministeriöltä valtionosuutta. Mikäli tätä valtionosuutta ei saada, toiminta sopeutetaan kuntien omavastuuosuuden mukaiseksi. Laskelman mukaisesti talousarvioon on lisätty kustannuspaikka 3906 Lykky.

Lisäksi kirjanpito kohdistaa kulttuuritoiminnan sisäisiin vuokramenoihin tiettyjen kunnan rakennusten kulut yleishyödyllisten yhdistysten käytön takia (Marttala, Kanteleverstas), vuosikustannuksiksi tekninen toimi on kirjannut 17 618 €.

Kirjanpidollisesti Kansantaiteenkeskukselle mahdollisesti myönnettävä avustus on kulttuuritoiminnassa omalla kustannuspaikalla 3903, asian valtuusto päättää talousarviokäsittelyn yhteydessä, mutta kyseiselle kustannuspaikalle on tästä varauksena kirjattu vuoden 2022 mukaisesti Avustukset yhteisöille -kohtaan 40.000 € ja Rakennusvuokrat -kohtaan 40.000€.

VAPAA-AIKA	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	67 680	72 197	102 634
33200 Maksutuotot	6 041	8 000	12 800
33300 Tuet ja avustukset	41 386	30 500	39 516
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot		18 300	16 228
33420 Muut tuotot	9 601	20 800	15 100
33400 Muut toimintatuotot	9 601	39 100	31 328
33000 Toimintatuotot	124 708	149 797	186 278
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-110 369	-102 080	-92 701
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-23 394	-21 785	-15 655
34150 Muut henkilösivukulut	-3 625	-4 097	-3 678
34100 Henkilösivukulut	-27 019	-25 882	-19 333
34010 Henkilöstökulut	-137 388	-127 962	-112 034
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalai	-1 897	-16 900	-4 000
34320 Muiden palvelujen ostot	-69 601	-97 305	-189 173
34300 Palvelujen ostot	-71 498	-114 205	-193 173
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-11 395	-7 961	-13 720
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 395	-7 961	-13 720
34700 Avustukset			
34720 Avustukset yhteisöille	-122 400	-169 800	-164 300
34700 Avustukset	-122 400	-169 800	-164 300
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-226 485	-267 922	-287 028
34820 Muut kulut	-2 064	-3 600	-4 600
34800 Muut toimintakulut	-228 549	-271 522	-291 628
34000 Toimintakulut	-571 231	-691 450	-774 855
34999 Toimintakate	-446 523	-541 653	-588 577
36999 Vuosikate	-446 523	-541 653	-588 577
38499 Tilikauden tulos	-446 523	-541 653	-588 577
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-446 523	-541 653	-588 577

VARHAISKASVATUS

Tilivelvollinen varhaiskasvatusjohtaja Virpi Kataja

3215 Esiopetus Omenapuu

3216 Esiopetus Kino

3217 Esiopetus Puumala

3218 Esiopetus Päiväkoti

3219 Esiopetus 5-vuotiaat

3900 Varhaiskasvatuksen hallinto

3915 Varhaiskasvatuksen avustajat

3920 Varhaiskasvatuksen erityisopettaja

3935 Lasten kotihoidontuki

3940 Perhepäivähoito

3945 Kinon täydentävä varhaiskasvatus

3946 Omenapuun täydentävä varhaiskasvatus

3947 Puumalan päiväkodin täydentävä varhaiskasvatus

3950 Pajalan päiväkot

3934 Tuen uudistamisen ja inklusion hanke 31.12.2023

3936 Varhaiskasvatuksen koordinointi hanke 31.12.2023

Palvelusuunnitelman kuvaus

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatuslaki päivittyivät 1.8.2022 alkaen siten, että varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön kolmiportaisen tuen malli (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki). Opetus- ja kulttuuriministeriön vuosille 2022–2023 myöntämän suurehkon avustuksen turvin Kaustisen varhaiskasvatus toteuttaa lain mukaisten tuen edistämiseen liittyvien pedagogisten toimintamallien kehittämistä. Avustusta käytetään avustajien, erityisopettajan ja sosionomin lisäkrytoimiseen sekä henkilökunnan koulutukseen ja siitä johtuviin sijaistuloihin. Tavoitteena on luoda arkeen sujuvaa moniammatillista yhteistyötä ja juurruttaa hyviä pedagogisia toimintamalleja toiminnan suunnittelun, dokumentoinnin ja arvioinnin kehittämiseksi, kolmiportainen tuki ja lasten yksilöllinen tuen tarve huomioiden. Tavoitteena on edistää varhaiskasvatuksen henkilökunnan hyvinvointia, heidän työssä jaksamistaan sekä kuulluksi tulemisen kokemustaan pedagogisen toimintakulttuurin kehittämisessä. Tavoitteena on myös edistää positiivista asenneilmastoa inklusiota kohtaan ja olemassa olevien resurssien kohdentamista oikein ja tarkoituksenmukaisesti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt avustusta myös varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämiseen vuosille 2022–2023. Avustuksen tarkoituksena on selkeyttää johtamisen toimintakäytäntöjä, työ- ja päätösprosesseja, kehittää johtamisen rakenteita ja varhaiskasvatuksen laadun arviointiprosesseja. Hankkeeseen on palkattu varhaiskasvatuksen koordinaattori, joka ensinnäkin auttaa varhaiskasvatuksen johtoa työprosesseissa ja toisekseen tukee niiden kehittämistä kestäväällä tavalla. Samaan aikaan sekä varhaiskasvatusjohtaja että päiväkodin johtaja osallistuvat yliopistolliseen täydennyskoulutukseen, jonka tavoitteena on tarjota varhaiskasvatuksen johtajille yhtäläiset mahdollisuudet kehittää osaamistaan pedagogisessa johtajuudessa, vahvuuksien johtamisessa ja oppivien yhteisöjen kehittämisessä. Koulutuksella pyritään vahvistamaan johtamisosaamista ja prosessien kehittämistä vertaistuen ja verkostojen avulla. Tavoitteena on edistää myös johtajien hyvinvointia, heidän työssä jaksamistaan, jaetun johtajuuden, työrauhan sekä kuulluksi tulemisen kokemustaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän tasa-arvotuen hanke pienryhmätoiminnan kehittämiseksi päättyy 31.12.2022. Pienryhmätoiminnan tavoitteena on edistää yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen toiminnan järjestämistä inklusioperiaatteiden mukaisesti.

Kaustisella varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkot- ja perhepäivähoito sekä esiopetus. Omassa kodissa työskenteleviä perhepäivähoitajia on 9 ja päiväkotiyksiköitä 4; Pajalan päiväkot ja Omenapuun, Kinon sekä Puumalan esiopetusyksiköt. Vuorohoito järjestetään Pajalan päiväkodissa. Kaustinen on mukana Opetushallituksen kaksivuotisessa esiopetuskokeilussa 2021–2024 ja se koskettaa vuosina 2016–2017 syntyneitä lapsia. Palvelutoiminnan arvoperustana ovat

lapsilähtöisyys, turvallisuus ja oikeudenmukaisuus. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään palvelutarpeen mukaisesti, alati muuttuva toimintaympäristö ja perheiden tarpeet huomioon ottaen.

Varhaiskasvatus vastaa kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen ja varhaiskasvatuksen sähköisen toiminnanohjausjärjestelmän palveluohjauksesta. Varhaiskasvatus toimii yhteistyössä opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista, lastensuojelusta ja muusta perhetyöstä, neuvolatoiminnasta ja muusta terveydenhuollosta vastaavien sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa.

Henkilöstö lukuina

	TP2021	TA2022	TS2023	TS 2024
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1
Palveluneuvoja	0,6	0,6	0,6	0,6
Erityisopettaja	1	1-1+hanke1	1+hanke1	1
Avustajat	6	7 - 5+hanke 3	5+hanke 3	5
Kuraattori	0,1	0,1		
Varhaiskasvatuksen hankekoordinaattori		0 - 1	1	0
Varhaiskasvatuksen hankesosionomi		0 - 1	1	0
PÄIVÄKOTIHOITO				
Pajalan päiväkoti				
Päiväkodin johtaja	1	1	1	1
Opettajat	7	7	7	7
Lastenhoitajat	16+hanke1	16+hanke 1	16	16
Omenapuu, Kino ja Puumala				
Opettajat	1	1 - 1,4	1,4	1,4 - 1
Lastenhoitajat	2	2 - 3	3	3 - 2
PERHEPÄIVÄKOTIHOITO				
Kotona työskentelevät				
Perhepäivähoitajat	10	10 - 9	9	9
Ryhmäperhepäivähoitokoti /päiväkotiyksikkö Haitekki				
Opettajat	1	0	0	0
Lastenhoitajat	2	1 - 0	0	0
Ryhmäperhepäivähoitajat	0	2 - 0	0	0
ESIOPETUS, Omenapuu, Kino, Puumala				
Opettajat	1,8	1,8 - 1,4	1,4	1,4 - 1
Lastenhoitajat	2	2 - 3	3	3 - 2
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	53,5	54,5 - 56,5	55,4	49,4 - 46,6

Kun sarakkeessa on kaksi lukua viivalla erotettuna, tarkoittaa ensimmäinen luku ko. vuoden kevään tilannetta ja toinen luku syksyn tilannetta.

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään siten, että ne tukevat perheiden kasvatusvastuuta.	Perheet ovat tyytyväisiä varhaiskasvatuksen toteutukseen.	Asiakastytyytyväisyyskyselyn tulos vähintään 3 (1 - 5)
Lapset saavat tarvitsemansa tuen oikea-aikaisesti.	Kolmiportainen tuki toteutuu.	Varhaiskasvatuksen hanketiimin kokonaisarvio.

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Varhaiskasvatuksen järjestäminen	Varhaiskasvatuksen tarjonta vastaa kysyntää ja toteutetaan lakisääteisessä ajassa (kiireellisesti 2 viikkoa tai < 4kk).	Toteutuu 90 %.

Henkilöstö

Tiimisopimus	Lapsiryhmän henkilöstö/työtiimi on tehnyt tiimisopimuksen. Sopimukseen on kirjattu vastuualueet ja varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamisen pedagogiset käytänteet sekä kehittämistarpeet toimintavuonna.	Toteutuu 100 %.
Ammatillinen kehittyminen	Työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään vertaisryhmätapaamiseen/ryhmäkehityskeskusteluun/keskusteluun esihenkilön kanssa.	Toteutuu 100 %.

Talous

Lasten määrä, täyttöaste	Lasten määrä eri toimintamuodoissa keskimäärin vuodessa.	Täyttöasteen seuranta, tavoite päiväkodissa vähintään 85 % perhepäivähoidossa vähintään 85 % Täyttöaste = kuinka paljon hoitopaikkoja on täytettynä.
Hoitopäivien määrä, käyttöaste	Hoitopäivien määrä ryhmässä vuodessa eri toimintamuodoissa.	Käyttöasteen seuranta, tavoite päiväkodissa vähintään 75 % perhepäivähoidossa vähintään 75 % Käyttöaste = lasten läsnäolopäivät.

Tulosalueen merkittävimmät epävarmuustekijät ja niihin vastaaminen

- Toimintaympäristön kompleksisuus ja reagointi nopeastikin muuttuviin asioihin ja tilanteisiin.
 - SIRU – ja varahoitojärjestelmät
 - Yhtenäisen kulttuurin kehittäminen perhepäivähoidon ja päiväkotihoidon välillä.
 - Palveluprosessien sanoittaminen henkilökunnan ja huoltajien saataville / kotisivujen päivitys.
- Tilapäisen, kelpoisen työvoiman tarve ja saatavuus
 - Kuntarekry
 - Henkilökunnan jatkokoulutukseen hakeutumisen ja ammatillisuuden tukeminen.
- Kasvatusilmapiirin myönteisyys muutostilanteessa ja inklusion sisäistämisessä

- Henkilökunnan koulutus
- Lisäresurssien tuki hankkeiden avulla
- Työntekijäkeskustelut
- Pedagogisen keskustelun ylläpitäminen
- Uuden oppimisen kulttuuri
- Turvallisen työilmapiirin edistäminen.

Kustannukset/lapsi, mukana osa-aikainen varhaiskasvatus ja täydentävässä varhaiskasvatuksessa myös siinä olevat esioppilaat (1/2-painoarvo)

	2020	2021	TA 2022	TA 2023
Vk erityisopettaja, avustajat	1 214	956	980	1 227
Esiopetus, 6-v (ei 5-vuotiaita kokeilueskareita)	4 266	4 140	5 676	6 755
Päiväkotihoito (sisältää 5-vuotiaat kokeilueskarit)	8 908	11 335	10 413	12 645
Perhepäiväkotihoito	7 438	7 224	8 974	8 516
Kotihoidontuki	3 725	3 555	3 961	4 382

VARHAISKASVATUS	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	1 962	78 066	188 822
33200 Maksutuotot	220 901	232 000	180 500
33300 Tuet ja avustukset	58 125	35 000	126 380
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot			1 392
33420 Muut tuotot	527		
33400 Muut toimintatuotot	527		1 392
33000 Toimintatuotot	281 515	345 066	497 094
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-1 409 766	-1 389 786	-1 444 120
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-307 000	-291 752	-243 911
34150 Muut henkilösivukulut	-49 837	-56 987	-58 345
34100 Henkilösivukulut	-356 837	-348 739	-302 256
34010 Henkilöstökulut	-1 766 604	-1 738 525	-1 746 376
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-401		
34320 Muiden palvelujen ostot	-217 817	-335 474	-478 580
34300 Palvelujen ostot	-218 218	-335 474	-478 580
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-6 593	-16 840	-21 600
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 593	-16 840	-21 600
34700 Avustukset			
34710 Avustukset kotitalouksille	-282 459	-307 590	-284 141
34700 Avustukset	-282 459	-307 590	-284 141
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-279 686	-282 477	-358 243
34820 Muut kulut	-4 387	-200	-1 000
34800 Muut toimintakulut	-284 073	-282 677	-359 243
34000 Toimintakulut	-2 557 948	-2 681 106	-2 889 940
34999 Toimintakate	-2 276 433	-2 336 040	-2 392 846
36999 Vuosikate	-2 276 433	-2 336 040	-2 392 846
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-2 796		
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-2 796		
38499 Tilikauden tulos	-2 279 229	-2 336 040	-2 392 846
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2 279 229	-2 336 040	-2 392 846

ESIOPETUS	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33200 Maksutuotot	5 258		
33300 Tuet ja avustukset	15 000		15 000
33000 Toimintatuotot	20 258		15 000
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-174 203	-124 015	-240 956
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-30 484	-21 440	-40 697
34150 Muut henkilösivukulut	-8 037	-5 059	-9 732
34100 Henkilösivukulut	-38 521	-26 499	-50 429
34010 Henkilöstökulut	-212 724	-150 514	-291 385
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-2 178		
34320 Muiden palvelujen ostot	-67 926	-82 925	-86 261
34300 Palvelujen ostot	-70 104	-82 925	-86 261
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-4 168	-3 850	-6 080
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 168	-3 850	-6 080
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratkulut	-49 704	-53 455	-62 007
34820 Muut kulut	-630		
34800 Muut toimintakulut	-50 334	-53 455	-62 007
34000 Toimintakulut	-337 330	-290 744	-445 733
34999 Toimintakate	-317 072	-290 744	-430 733
36999 Vuosikate	-317 072	-290 744	-430 733
38499 Tilikauden tulos	-317 072	-290 744	-430 733
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-317 072	-290 744	-430 733

3.3 Teknisten palvelujen tulosalue

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

YHDYSKUNTASUUNNITTELU

4001 Tekninen hallinto

4002 Kaavoitus

4003 Projektityö

Palvelusuunnitelman kuvaus

Tekninen hallinto koordinoi ja johtaa teknisen toimialan tehtäväalueiden toimintaa, vastaa toimialan hankintatoimesta, rakennuttamistoiminnoista, kiinteistöistä, kunnallistekniikasta sekä valmistelee teknisen lautakunnan päätettäväksi tulevat talousarvio- ja muut hallinto- ja johtosäännöissä määritellyt asiat.

Kaavoituksen avulla luodaan edellytykset kunnan strategiselle maankäytölle. Kaavoituksella ohjataan kunnan maankäyttöä sekä luodaan edellytykset omalle sekä yksityisen sektorin asuntotuotannolle, toimitilatuotannolle sekä teollisuuden rakentumiselle. Kaavoitus on hankittu ostopalveluna. Vuoden 2023 tavoitteina on Mosalan asemakaavan kaavaehdotuksen valmistuminen sekä ajantasa-asemakaavatyön käynnistyminen.

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tekninen johtaja	1	1	1	1	1
Toimistosihteeri	0,5	0,25	0,25	0,25	0,25
Työpäällikkö	0	0,25	0,25	0,25	0,25

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Tekninen toimi järjestää asiakkaiden tarvitseman palvelun määrätyn palvelutason mukaisesti	Tekninen tarjoaa sille määrättyjä palveluita asiakkaille.	Asiakkaiden tyytyväisyys.
Asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelun.	Tekninen toteuttaa palvelut omana työnä sekä ostopalveluna.	Toteutuneet kustannukset valmistuneet kaavat sekä tonttien määrä.

Mittari/tunnusluku

Kunnan omistamalle maa-alueelle sijoittuvien tonttien määrän kasvu sekä niiden edelleen luovuttaminen. Kaavoituksella pyritään jatkossa toteuttamaan paremmin strategiaa siten, että kunnan tarjoamat asuintontit ovat houkuttelevimpia asuinrakentamiseen ja vastaavat paremmin asiakkaiden odotuksia asuintonteista. Teollisuustonttien houkuttelevuutta pyritään myös parantamaan työpaikkojen kasvattamiseksi kunnassa.

TONTIT	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Omakotitalotontit	37	37	35	33	31
Rivitalotontit	0	0	0	0	0
Asuinpientalotontit	3	3	3	2	2
Kerrostalotontit	2	2	1	1	1
Liiketontit	1	1	1	1	1
Teollisuustontit	18	18	18	17	17

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Maanlaajuisten ja globaalien ilmiöiden vaikutukset elinkeino- ja yhdyskuntarakenteeseen vaikuttavat myös Kaustisen kunnan maankäyttöön. Kaupungistumisen myötä odotukset palveluiden sekä yhdyskuntarakenteen toteutukselle kasvavat. Tähän haasteeseen vastaamiseen tarvitaan myös merkittäviä panoksia yksityiseltä sektorilta, sekä tervettä analyysiä kuntalaisten odotuksista palveluiden sekä yhdyskuntarakenteen muodostumiselle.

TEKNINEN, KAAVOITUS, PROJEKTITYÖ	TP 2021	TA 2022	TA 2023
4001, 4002, 4003			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	34	5 000	
33200 Maksutuotot	17	500	
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	5 444	500	35 220
33400 Muut toimintatuotot	5 444	500	35 220
33000 Toimintatuotot	5 496	6 000	35 220
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-105 470	-96 409	-114 000
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-40 230	-36 577	-37 848
34150 Muut henkilösivukulut	-3 415	-3 750	-4 425
34100 Henkilösivukulut	-43 645	-40 327	-42 273
34010 Henkilöstökulut	-149 115	-136 736	-156 273
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-120 513	-92 700	-68 800
34300 Palvelujen ostot	-120 513	-92 700	-68 800
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-3 274	-3 300	-2 830
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 274	-3 300	-2 830
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratkulut	-6 965	-7 200	-7 900
34820 Muut kulut	-112	-1 000	
34800 Muut toimintakulut	-7 078	-8 200	-7 900
34000 Toimintakulut	-279 979	-240 936	-235 803
34999 Toimintakate	-274 484	-234 936	-200 583
36999 Vuosikate	-274 484	-234 936	-200 583
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-2 053		
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-2 053		
38499 Tilikauden tulos	-276 537	-234 936	-200 583
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-276 537	-234 936	-200 583

YHDYSKUNTAPALVELUT
tilivelvollinen rakennustarkastaja Markus Palosaari
4004 Rakennusvalvontapalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Rakennusvalvonta edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä.

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Rakennustarkastaja	1	1	1	1	1
Toimistosihteerit	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Vireää rakentamista	Rakennusluvut	30
Sujuvat lupamenettelyt	Toimenpideluvat	45
Viihtyisä asuinympäristö	Maisematyö- ja purkamisluvat	4
Mahdollistavaa rakentamista	Poikkeamisluvat ja suunnittelutarveratkaisut	2
Rakentamisen määrän kasvu	Luvitettavat kerrosalaneliöt	4 000
Rakennustarkastajan palveluiden myynti Vetelin kunnalle 25 % työajasta Työsuojelu 5 % työajasta	Säilyy ennallaan	25 % 5 %

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Resurssien riittävyys, mikäli rakentamisen volyymi kasvaisi huomattavasti.

Asuinhuoneistojen aloitukset vuodesta 2018 alkaen

	2018	2019	2020	2021	Arvio 2022	TA 2023
Rivitalohuoneistoja	11	0	20	0	0	15
Kerrostalo- huoneistoja	0	10	10	0	0	19
Paritalohuoneistoja	2	0	0	0	0	0
Omakotitaloja	4	7	6	10	4	3
Muita huoneistoja	1	1	10	3	1	2
Yht. huoneistoja aloitettu	17	18	36	13	5	22

RAKENNUSVALVONTA, YMPÄRISTÖ	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	30 463	28 370	31 000
33200 Maksutuotot	36 697	36 000	49 000
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	475		
33400 Muut toimintatuotot	475		
33000 Toimintatuotot	67 635	64 370	80 000
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-108 122	-104 977	-106 060
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-28 057	-26 113	-17 372
34150 Muut henkilösivukulut	-3 546	-4 137	-4 157
34100 Henkilösivukulut	-31 602	-30 250	-21 529
34010 Henkilöstökulut	-139 724	-135 227	-127 589
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille			
34320 Muiden palvelujen ostot	-23 347	-21 430	-25 000
34300 Palvelujen ostot	-23 347	-21 430	-25 000
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-2 026	-2 850	-2 800
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 026	-2 850	-2 800
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratkulut	-4 090	-4 222	-4 800
34820 Muut kulut	-106	-156	
34800 Muut toimintakulut	-4 196	-4 378	-4 800
34000 Toimintakulut	-169 294	-163 885	-160 189
34999 Toimintakate	-101 659	-99 515	-80 189
36999 Vuosikate	-101 659	-99 515	-80 189
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-9 383	-6 000	-4 000
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-9 383	-6 000	-4 000
38499 Tilikauden tulos	-111 042	-105 515	-84 189
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-111 042	-105 515	-84 189

YMPÄRISTÖNSUOJELU
tilivelvollinen ympäristötarkastaja Pia-Lena Närhi

4006 Ympäristönsuojelu

Palvelusuunnitelman kuvaus

Ympäristövalvonta edistää, opastaa ja valvoo viihtyisää ja laadukasta ympäristöä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ympäristötarkastaja	1	1	1	1	1
Myynti Veteli	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Asiakaslähtöiset ja joustavat palvelut	Lakisääteiset valvontakäynnit	10 kpl/vuosi
	Maa-aineslupapäätökset	1 kpl/vuosi
	Ympäristölupa, eläinsuojan ilmoitukset ym. luvitus	5 kpl/vuosi
	Rekisteröinnit, melu- ja muut ilmoitukset	4 kpl/vuosi

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Riskit: Ennalta arvaamaton ympäristövahinko, jonka puhdistuskustannuksista vastaa kunta.
Epävarmuustekijät: Pandemiat, jotka vaikuttavat mm. maatalouteen ja turkiselinkeinoon.

ASUMISEN EDISTÄMINEN
tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi
5700 Asumispalvelut

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kiinteistöosakeyhtiö Rekipolska tuottaa Kaustisen kunnan asumispalvelut.

Asumispalveluiden tehtävänä on tuottaa riittävät ja tarvetta vastaavat ratkaisut kunnan vuokra-asumiseen. Tavoite on 40 uutta vuokra-asuntoa vuodessa. Valtaosa tästä tuotannosta tulee kattaa kuntaorganisaation omalla asuntotuotannolla.

Asunnot

Rekipolska Kunta

2012	224	43
2013	233	39
2014	238	39
2015	238	39
2016	238	45
2017	238	45
2018	248	45
2019	261	41
2020	267	36
2021	277	36
2022	277	36
2023	277	28

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Maanhankinta tonttivarantoa varten on haasteellista kohtuullisin kustannuksin. Maanhankinta vaatii riittävää taloudellista resurssointia sekä myös aktiivista sitoutumista toteuttamiseen. Lisäksi tulee tiedostaa konsernin kyky tehdä investointeja.

JÄTEHUOLTO

5681 Jätehuolto & hyötykäyttöasema Kruupakka
tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kunnallisen jätehuollon tuottaminen. Palvelun tuottamisesta vastaa Ekorosk Oy.

Tavoite	Toiminta	Arvio/Mittari
Jätehuoltopalvelut ovat hyvät	Ekorosk	Asiakastyytyväisyys

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Poikkeusolosuhteita lukuun ottamatta ei ole merkittäviä riskejä tai epävarmuustekijöitä.

LIIKENNEVÄYLÄT

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

4009 Kaavateiden kunnossapito

4010 Tievalaistus

4011 Yksityistiet (avustaminen)

Palvelusuunnitelman kuvaus

Liikenneväylien ylläpito, korjaus sekä rakentaminen toteutetaan ostopalveluna sekä osittain omana työnä.

Merkittävimmät kuluerät muodostuvat kaava- ja yksityisteiden talvikunnossapidosta sekä katuvalaistuksen sähkönkulutuksesta.

Kaavateiden talvikunnossapito on kilpailutettu vuonna 2020 ja kilpailutus on voimassa 1.10.2020 - 31.5.2023. Yksityisteiden talvikunnossapito on kilpailutettu vuonna 2020 ja kilpailutus on voimassa 1.10.2020– 30.4.2023.

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Työpäällikkö	0	0,40	0,10	0,10	0,10
Kiinteistönhoitaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Asiakkaille tarjotaan kustannustehokkaat väyläpalvelut.	Tekninen toimi järjestää asiakkaille väylien talvihoito- sekä kesähoitopalvelut ostopalveluna ja omana työnä.	Ylläpitokulut

<u>Mittari</u>	<u>TP 2021</u>	<u>Tavoite TA 2022</u>	<u>Tavoite TA 2023</u>	<u>Tavoite TS 2024</u>	<u>Tavoite TS 2025</u>
Kaavatiet: -Ylläpitokulut €/asukas	18,25	13,30	29,00	30,00	30,00
Yksityistiet: -Ylläpitokulut €/asukas	21,93	13,30	23,00	24,00	24,00
Tievalaistus: -Ylläpitokulut €/asukas	11,92	10,00	27,00	25,00	20,00

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Talousarviossa on otettu huomioon luminen ja keliolosuhteiltaan haastava talvi.

LIIKENNEVÄYLÄT	TP 2021	TA 2022	TA 2023
4009, 4010, 4011			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	6 388	5 000	
33300 Tuet ja avustukset	1 932		
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	1 410	100	
33400 Muut toimintatuotot	1 410	100	
33000 Toimintatuotot	9 729	5 100	
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-1 476		-13 690
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-253		-2 313
34150 Muut henkilösivukulut			-554
34100 Henkilösivukulut	-253		-2 867
34010 Henkilöstökulut	-1 729		-16 557
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-150 029	-139 700	-199 300
34300 Palvelujen ostot	-150 029	-139 700	-199 300
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-46 594	-41 000	-58 000
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46 594	-41 000	-58 000
34700 Avustukset			
34720 Avustukset yhteisöille	-14 059	-14 200	-14 000
34700 Avustukset	-14 059	-14 200	-14 000
34800 Muut toimintakulut			
34820 Muut kulut	-4 933	-250	-4 000
34800 Muut toimintakulut	-4 933	-250	-4 000
34000 Toimintakulut	-217 343	-195 150	-291 857
34999 Toimintakate	-207 614	-190 050	-291 857
36999 Vuosikate	-207 614	-190 050	-291 857
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-159 071	-138 770	-140 770
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-159 071	-138 770	-140 770
38499 Tilikauden tulos	-366 685	-328 820	-432 627
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-366 685	-328 820	-432 627

PUISTOT JA YLEISET ALUEET

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi
4007 Parkkipaikat (lukio-päiväkoti, kunnantoinmisto)
4012 Urheilu ja ulkoilualueet, leikkikentät
4013 Maakuntaviesti

Palvelusuunnitelman kuvaus

Strategian mukaan asuin- ja elinympäristömme on viihtyisä, terveellinen ja kannustaa liikkumaan.

Tavoitteena on ylläpitää viihtyisät puistot ja yleiset alueet sekä liikuntapaikat sellaisina, että ne aktivoivat kuntalaisia sekä turisteja. Puistojen ja yleisten alueiden sekä ulkoilualueiden kunnossapidosta vastaa ulkoalueidenhoitajat.

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoalueiden hoitaja	1	2	2	2	2

Laatu- ja taloudelliset tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Asiakkaille tarjotaan kustannustehokas ja laadukas palvelu.	Tekninen toimi järjestää asiakkaille kustannustehokkaat palvelut.	Asiakastyytyväisyys.
Asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelun.	Tekninen toimi ylläpitää palvelua.	Toteutuneet kustannukset sekä asiakastyytyväisyys

PUISTOT JA YLEISET ALUEET	TP 2021	TA 2022	TA 2023
4007, 4012, 4013			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	160		200
33300 Tuet ja avustukset	255		
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	550		500
33400 Muut toimintatuotot	550		500
33000 Toimintatuotot	965		700
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-25 413	-27 072	-28 490
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-4 353	-4 681	-4 813
34150 Muut henkilösivukulut	-932	-1 105	-1 151
34100 Henkilösivukulut	-5 285	-5 786	-5 964
34010 Henkilöstökulut	-30 698	-32 858	-34 454
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-18 418	-38 600	-35 400
34300 Palvelujen ostot	-18 418	-38 600	-35 400
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-20 006	-17 500	-20 100
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 006	-17 500	-20 100
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-3 553	-3 553	-3 553
34820 Muut kulut	-974		
34800 Muut toimintakulut	-4 527	-3 553	-3 553
34000 Toimintakulut	-73 649	-92 511	-93 507
34999 Toimintakate	-72 684	-92 511	-92 807
36999 Vuosikate	-72 684	-92 511	-92 807
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-85 287	-90 900	-86 170
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-85 287	-90 900	-86 170
38499 Tilikauden tulos	-157 970	-183 411	-178 977
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-157 970	-183 411	-178 977

RUOKAHUOLTO

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

Ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö Kaisa Siirilä

4020 Keskuskeittiö

4025 Palvelutalon keittiö/Kotiin kulj. ateriat

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kouluruokailu on opetussuunnitelman mukaista opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukevaa toimintaa. Julkinen ruokapalvelu voi tukea lähialueen ruokatuotantoa, luoda työllisyyttä ja olla keskeinen osa suomalaisten ruokaturvaa ja kestävästä kehityksestä. Kouluruokailuun investoiminen kunnassa on hyvinvoinnin varmistamista ja ennakkointia, joka voi tuoda säästöjä myöhemmin.

Hyvä ravitsemus edistää terveyttä, toimintakykyä ja elämänlaatua. Se ehkäisee sairauksia, edistää toipumista sekä vähentää lisäsairauksien vaaraa. Ravitsemushoito on olennainen osa potilaiden hoitoa. Ravitsemushoidossa koko henkilökunta sitoutuu potilaan hyvän ravitsemuksen turvaamiseen. Hoitohenkilöstön ja ruokapalvelun saumaton yhteistyö on yksilöllisen ravitsemushoidon edellytys. Ravitsemushoidon tehostaminen tuo kustannussäästöjä, kun sairauksista toipuminen nopeutuu ja hoitoaika lyhenee. Esimerkiksi ruokapalvelun kustannukset sairaaloissa ovat vain muutama prosentti kokonaiskustannuksista.

Toiminta Palvelukeskus Iltaruskon keittiössä siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ruoka- ja puhdistuspalvelu päällikkö	1	1	1	1	1
Vastaava kokki	2	2	1	1	1
Kokki	9	9	6	6	6
Oppisopimus/keittiöapulainen	1	1	0,8	0,8	0,8

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Tyytyväiset asiakkaat	Ravitseva ja kotimainen ruoka	Asiakaskyselyt 1 kerta / vuosi
Osallistuvat asiakkaat	Asiakaspalautteeseen reagoiminen Ruokaraadit	Jatkuva päivittäinen palaute Kokoontuminen 3-4 kertaa vuodessa
Tarkoituksen mukainen tukitoimi	Ravitsemussuositusten noudattaminen	Syöty ruoka, jätteen päätyvän ruoan punnitseminen
Ruokahuollon toiminnan jatkuminen omana työnä	Noudatetaan laadittua budjettia	Budjetti

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilökunnan rekrytointi, sijaisten saatavuus, henkilökunnan ikääntyminen, toimintamuotojen muutokset, mahdollinen yhtiöittäminen, elintarviketoimittajien toimituskatkokset, elintarvikkeiden ja muiden hyödykkeiden toimitusvaikeudet, vesi- ja sähkökatkokset.

RUOKAHUOLTO	TP 2021	TA 2022	TA 2023
4020, 4025			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	1 154 621	1 190 627	796 844
33300 Tuet ja avustukset	5 529	7 500	3 500
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot		1 150	
33420 Muut tuotot	13 762	10 000	5 000
33400 Muut toimintatuotot	13 762	11 150	5 000
33000 Toimintatuotot	1 173 913	1 209 277	805 344
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-394 798	-422 220	-279 367
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-70 597	-73 263	-46 746
34150 Muut henkilösivukulut	-13 980	-17 290	-11 182
34100 Henkilösivukulut	-84 577	-90 553	-57 928
34010 Henkilöstökulut	-479 375	-512 773	-337 295
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-106 573	-105 500	-107 300
34300 Palvelujen ostot	-106 573	-105 500	-107 300
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-416 374	-445 400	-380 850
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-416 374	-445 400	-380 850
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulut	-28 139	-42 084	-27 000
34820 Muut kulut	-162		
34800 Muut toimintakulut	-28 301	-42 084	-27 000
34000 Toimintakulut	-1 030 624	-1 105 757	-852 445
34999 Toimintakate	143 289	103 520	-47 101
36999 Vuosikate	143 289	103 520	-47 101
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-33 464	-24 000	-50 000
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-33 464	-24 000	-50 000
38499 Tilikauden tulos	109 825	79 520	-97 101
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	109 825	79 520	-97 101

TOIMITILAPALVELUT

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

5611 Kunnanvirasto	5670 Kirjasto, 5670 yhd. 5611 (1.1.2019)
5622 Vanhan Kinon kiinteistö	5680 Vesilaitoksen varasto
5623 Palvelutalo Iltarusko	5682 Paloasema
5625 Toimintakeskus EKE	5683 Kunnan varikko
5627 Toimintakeskus Markkula	5691 Keltainen talo: 4H
5628 Päiväkotij Pajala	5728 Omenapuu ent. Pitkä-Jussi, Einontie 5
5632 Järvelän koulu	
5633 Kirkonkylän ala-aste	
5634 Köyhäjoen koulu	
5635 Puumalan koulu	
5638 Yläaste	
5650 Musiikkilukio	
5661 Urheilutalo	
5662 Liik. paikkojen kuulutt. ja varasto	
	Vuokralle annetut liikehuoneistot
	5690 Vanha kunnantalo
	5692 Kanteleverstas
	5693 Pajalan palvelukeskus

Palvelusuunnitelman kuvaus

Toimitilapalveluilla tuotetaan toimitilat omalle ja kuntayhtymien palvelutuotannolle. Valtaosa toimitilojen siivouspalveluista on ulkoistettu, sopimuskausi on voimassa 2.8.2021-31.7.2024. Vartiointi toteutetaan ostopalveluna. Kiinteistöhoitopalvelut tehdään omana työnä. Korjauspalvelut osittain omana työnä.

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Laitoshuoltaja	5	2	5	5	5
Kiinteistöhoitaja	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Kirvesmies/ammattimies	1	1	0	0	0
Kunnallistekniikan asentaja, etumies	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Työpäällikkö	0	0,2	0,5	0,5	0,5

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Asiakkaalle tarjottava kohtuuhintainen palvelu	Tekninen toimi järjestää asiakkaille palvelut.	Asiakastyytyväisyys
Asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelun.	Tekninen toimi ylläpitää palvelua.	Toteutuneet kustannukset sekä asiakastyytyväisyys
Kustannustehokas palvelu, joka kattaa palvelusta aiheutuneet kustannukset.	Noudatetaan laadittua talousarviota. Organisoidaan toimintaa uudelleen kustannustehokkuuden parantamiseksi. Tehostetaan tyhjien tilojen käyttöä.	Toteutuneet kustannukset, kts. taulukko.

Toiminnan merkittävin mittari on neliökohtainen ylläpitokulu. Ylläpitokuluissa on odotettavissa nousua energia- sekä henkilöstökulujen takia. Sisäisessä vuokrassa huomioidaan myös pääomakulut, joka taas antaa parhaan käsityksen investointien vaikutuksesta toimitilojen kokonaiskuluihin.

Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ylläpitokulut €/m ²	46,22	48,76	49,73	50,00	50,00
Sisäinen vuokra €/m ²	47,73	59,74	60,93	61,00	61,00
Kokonaiskulut €/asukas	347,24	388,00	395,00	400,00	400,00

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Ennalta arvaamattomat vahingot ja korjaukset. Toimitilapalveluiden työnjohdosta vastaa työpäällikkö ja ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö. Henkilöstön ammattitaidon rakentamiseen ja ylläpitoon tulee myös kiinnittää huomiota.

Toimitilapalvelut	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	19 082	15 906	6 000
33200 Maksutuotot		3 300	
33300 Tuet ja avustukset	5 871		
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot	2 088 445	2 324 000	2 539 025
33420 Muut tuotot	36 473	20 000	
33400 Muut toimintatuotot	2 124 918	2 344 000	2 539 025
33000 Toimintatuotot	2 149 871	2 363 206	2 545 025
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-286 554	-251 615	-241 740
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-49 973	-43 672	-40 832
34150 Muut henkilösivukulut	-10 393	-10 301	-9 766
34100 Henkilösivukulut	-60 366	-53 973	-50 598
34010 Henkilöstökulut	-346 920	-305 588	-292 338
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille			
34320 Muiden palvelujen ostot	-507 344	-473 050	-528 200
34300 Palvelujen ostot	-507 344	-473 050	-528 200
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-586 052	-658 170	-904 740
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-586 052	-658 170	-904 740
34700 Avustukset			
34710 Avustukset kotitalouksille			
34700 Avustukset			
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-17 435	-21 177	-56 710
34820 Muut kulut	-1 096	-986	
34800 Muut toimintakulut	-18 531	-22 163	-56 710
34000 Toimintakulut	-1 458 847	-1 458 971	1 781 988
34999 Toimintakate	691 024	904 235	763 037
36999 Vuosikate	691 024	904 235	763 037
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-782 317	-940 089	-923 367
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-782 317	-940 089	-923 367
38499 Tilikauden tulos	-91 293	-35 854	-160 330

39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-91 293	-35 854	-160 330
---	----------------	----------------	-----------------

VUOKRAUSPALVELUT

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

Vuokralle annetut asuinhuoneistot

5711 Musiikkilukion asuntola

5712 Kuortintila, Laaksokuja

5714 Aravatalo Rivilä

5717 Siskontila, Laaksokuja

5723 Asunto-osakkeet Pajalanmäki, Jokitörmä, Reijonportti

5748 Pajalan rivitalo, Pajalantie 3

Vuokralle annetut alueet

6008 Vuokralle annetut asuntotontit

Palvelusuunnitelman kuvaus

Vuokrauspalveluissa ovat ns. ei omaan palveluntuotantoon liittyvät rakennukset kuten asunnot ja muut liike- ja teollisuustilat.

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Kiinteistönhoitajat	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Kirvesmies/ammattimies	1	1	0	0	0

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Asiakkaille tarjottava kohtuuhintainen vuokrauspalvelu	Tekninen toimi järjestää asiakkaille palvelut.	Asiakastyytyväisyys
Asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelun.	Tekninen toimi ylläpitää palvelua ja organisoii palvelua uudelleen.	Toteutuneet kustannukset sekä asiakastyytyväisyys
Kustannustehokas palvelu, joka kattaa palvelusta aiheutuneet kustannukset	Noudatetaan laadittua talousarviota. Organisoidaan toimintaa uudelleen kustannustehokkuuden parantamiseksi sekä korotetaan vuokria.	Toteutuneet kustannukset, kts. taulukko.

Mittari	TP2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Toimintakate €/m ²	+2,82	16,42	16,42	16,74	16,80
Tulos poistojen jälkeen €/m ²	-29,16	-0,25	-0,25	0	0

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

- Ennalta arvaamattomat vahingot ja korjaukset. Toimitilapalveluiden työnjohdosta vastaa työpäällikkö ja ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö. Henkilöstön ammattitaidon rakentamiseen ja ylläpitoon tulee myös kiinnittää huomiota.
- Vuokria joudutaan korottamaan vuosittain, jotta tappiollinen toiminta saadaan pysäytettyä.

Vuokrauspalvelut	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Asunnot			
33000 Toimintatuotot			
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot	108 731	104 800	104 500
33420 Muut tuotot	2 966		
33400 Muut toimintatuotot	111 698	104 800	104 500
33000 Toimintatuotot	111 698	104 800	104 500
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-35 185	-24 784	-30 010
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-6 020	-4 284	-5 068
34150 Muut henkilösivukulut	-1 193	-1 011	-1 211
34100 Henkilösivukulut	-7 213	-5 295	-6 279
34010 Henkilöstökulut	-42 398	-30 079	-36 289
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-39 611	-21 786	-26 680
34300 Palvelujen ostot	-39 611	-21 786	-26 680
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-32 075	-34 610	-37 070
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 075	-34 610	-37 070
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-6 270	-5 347	-8 000
34820 Muut kulut	-21 178		
34800 Muut toimintakulut	-27 448	-5 347	-8 000
34000 Toimintakulut	-141 532	-91 822	-108 039
34999 Toimintakate	-29 835	12 978	-3 539
36999 Vuosikate	-29 835	12 978	-3 539
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-87 459	-93 401	-90 203
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-87 459	-93 401	-90 203
38499 Tilikauden tulos	-117 293	-80 423	-93 742
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-117 293	-80 423	-93 742

VESIHUOLTO

tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

vastuuhenkilöt vesilaitoksen hoitaja Jani Lindholm ja kunnallistekniikan asentaja, etumies
Mika Uusitalo

6001 Vesilaitos

6002 Jätevesihuolto (KVT-Vesihuolto)

6003 Viemäriverkosto

6004 Hulevesiverkosto

Palvelusuunnitelman kuvaus

Vesilaitos tuottaa käyttöveden kunnan vesijohtoverkoston tarpeisiin. KVT Vesihuolto Oy suorittaa jätevesien puhdistuksen.

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Vesilaitoshoitaja	1	1	1	1	1
Kunnallistekniikan asentaja	1	1	1	1	1
Kunnallistekniikan asentaja, etumies	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8
Toimistosihteeri	0	0,5	0,5	0,5	0,5
Työpäällikkö	0	0,15	0,15	0,15	0,15

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Toimiva taloudellinen vesihuolto kuntalaisille. Vesihuollon mittareina käytetään pumpattua vesimäärää ja vuotokerrointa sekä käsiteltyä jätevesimäärää ja vuotokerrointa. Vuotokertoimet kuvaavat osittain verkoston teknistä kuntoa ts. paljonko vettä vuotaa verkostosta. Toisaalta vuotokerroin kertoo myös vesimittareiden epätarkkuudesta sekä niiden teknisestä kunnosta. Jätevesiverkoston vuotokerroin kertoo niin ikään verkoston teknisestä kunnosta, mutta myös siitä, paljonko viemäriin kuulumattomia vesiä kuten esim. sade- ja salaojavesiä johdetaan viemäriin.	Tekninen toimi informoi asiakkaita avoimesti.	Asiakastyytyväisyys.
Toimiva vesihuolto	Tekninen toimi ylläpitää vesijohto- ja jätevesiverkosta sekä vedenottoa.	Pumpattu ja käsitelty vesi Vuotoprosentti

Kustannustehokas vesihuolto	Noudatetaan laadittua talousarviota. Organisoidaan	Toteutuneet kustannukset, kts. taulukko.
-----------------------------	--	--

	toimintaa uudelleen kustannustehokkuuden parantamiseksi. Tehostetaan vesilaitoksen toimintaa.	
--	--	--

Vesihuollon mittareina käytetään pumpattua vesimäärää ja vuotokerrointa sekä käsiteltyä jätevesimäärää ja vuotokerrointa. Vuotokertoimet kuvaavat osittain verkoston teknistä kuntoa ts. paljonko vettä vuotaa verkostosta. Toisaalta vuotokerroin kertoo myös vesimittareiden epätarkkuudesta sekä niiden teknisestä kunnosta. Jätevesiverkoston vuotokerroin kertoo niin ikään verkoston teknisestä kunnosta, mutta myös siitä, että paljonko viemäriin kuulumattomia vesiä kuten esim. sade- ja salaojavesiä johdatetaan viemäriin.

Puhdasvesikulutuspeisteitä on 1 720 ja jätevesikulutuspeisteitä on 990.

Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Pumpattu talousvesi m ³	363 101	400 000	400 000	390 000	390 000
Vuoto %	4,2	7,0	7,0	7,0	7,0
Käsitelty jätevesi m ³	165 690	140 000	140 000	140 000	140 000
Talousvesimaksu €/m ³	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05
Jätevesimaksu €/m ³	2,65	2,65	2,65	2,65	2,65

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Kaustisen kunnan vesilaitoksen toimittama vesi on 100 % pohjavedestä otettua vettä. Pohjaveden tasot ovat laskemaan päin kahden viime vuoden kuivuuden takia mitkä saattavat vaarantaa vedensaantia. Kunnalla on tarve rakentaa uusia pohjavesikaivoja vedensaannin turvaamiseksi myös häiriötilanteissa. Lisäksi osa vedenottamoista sijaitsee alueella, jossa ulkoiset tekijät saattavat vaarantaa pohjaveden laatua. Myös ikääntyvä verkosto aiheuttaa riskejä vedenjakelun varmuuden suhteen. Verkostossa on olemassa huomattavia korjaustarpeita, jotka täytyy ottaa huomioon investointiohjelmassa.

MAA- JA METSÄTILAT
tilivelvollinen vs. tekninen johtaja Ilkka Närhi
6005 Maa- ja metsätilat

Palvelusuunnitelman kuvaus

Metsänhoitoyhdistys Keskipohja suorittaa harvennushakkuita metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Jatkossa tulee harkita, onko kunnan järkevää pitää haja-asutusalueella maa- ja metsätiloja kunnan omistuksessa, vaan olisi järkevämpää myydä tarpeeton maaomaisuus pois. Maanvaihtoja varten tulee kuitenkin jatkossakin olla tarjottavana kiinnostavia maa- ja metsätiloja.

Maa- ja metsätilojen hallinnalla pyritään säilyttämään tilojen arvo sekä tuotto metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Tilojen arvo säilyy/kasvaa	Metsänhoitosuunnitelma	Metsäarvio/hinta-arvio
Tilojen arvo säilyy/kasvaa	Tekninen vastaa toiminnasta.	Metsäarvio/hinta-arvio

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Luonnonilmiöt kuten myrskyt ja metsäpalot.

MUU LIKETOIMINTA
tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

Muu liiketoiminta
6009 Muu liiketoiminta
6010 Traktorityö

Palvelusuunnitelman kuvaus

Julkisten pihojen, ulko- ja urheilualueiden, kaava- sekä yksityisteiden kesä- ja talvikunnossapidon tehtävät. Kunnalla on yksi uusi traktori ja kaksi vanhaa tilapäiseen käyttöön soveltuvaa traktoria, joita käytetään tie- piha- ulko- ja urheilualueiden hoidossa. Lisäksi traktoreita käytetään kunnallistekniikan työmailla.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Riittävien henkilöstöresurssien ylläpito.

Tavoite	Toiminta	Arvio/Mittari
Kuntalaisille tarjottava kustannustehokas palvelu.	Tekninen toimi järjestää asiakkaille kustannustehokkaat palvelut.	Asiakastyytyväisyys
Asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelun.	Tekninen toimi ylläpitää palvelua ja organisoii palvelua uudelleen kustannustehokkuuden parantamiseksi.	Toteutuneet kustannukset sekä asiakastyytyväisyys
Kustannustehokas palvelu	Noudatetaan laadittua talousarviota. Organisoidaan toimintaa uudelleen kustannustehokkuuden parantamiseksi.	Toteutuneet kustannukset

Liiketoiminta	TP 2021	TA 2022	TA 2023
6001-6005, 6008, 6009-6011			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	977 952	990 701	987 020
33200 Maksutuotot	77 203	110 000	40 000
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot	37 055	40 279	40 800
33420 Muut tuotot	17 587	30 000	
33400 Muut toimintatuotot	54 642	70 279	40 800
33000 Toimintatuotot	1 109 798	1 170 980	1 067 820
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-137 788	-118 798	-199 500
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-23 633	-20 540	-33 697
34150 Muut henkilösivukulut	-4 826	-4 847	-8 061
34100 Henkilösivukulut	-28 459	-25 387	-41 758
34010 Henkilöstökulut	-166 247	-144 185	-241 258
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-397 603	-394 600	-425 230
34300 Palvelujen ostot	-397 603	-394 600	-425 230
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-107 748	-94 108	-131 848
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-107 748	-94 108	-131 848
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-13 998	-9 530	-9 800
34820 Muut kulut	-6 393	-1 701	
34800 Muut toimintakulut	-20 392	-11 231	-9 800
34000 Toimintakulut	-691 990	-644 124	-808 136
34999 Toimintakate	417 808	526 856	259 684
36999 Vuosikate	417 808	526 856	259 684
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-277 639	-272 580	-271 680
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-277 639	-272 580	-271 680
38499 Tilikauden tulos	140 169	254 276	-11 996
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	140 169	254 276	-11 996

4. TYTÄRYHTIÖT

4.1 Kaustisen Kehitys Oy (konserni)

Tilivelvollinen toimitusjohtaja Antti Vähöja

4.2 Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy

Tilivelvollinen toimitusjohtaja Kimmo Pajukangas

Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Myyntituotot	82 066,00	88 000,00	83 150,00
Muut tuotot	40 078,00	66 000,00	120 000,00
Materiaalit ja palvelut	-3 871,00	-5 000,00	-5 000,00
Henkilöstökulut	-7 828,00	-7 000,00	-9 590,00
Poistot ja arvon alennukset	-26 281,00	-24 000,00	-23 000,00
Liiketoiminnan muut kulut ym.	-142 372,00	-140 000,00	-190 000,00
LIIKEVOITTO	-58209	-22 000,00	-24 440,00
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-5 462,00	-5 500,00	-2 430,00
Tilinpäätössiirrot			
Tuloverot			
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-68 672,50	-27 500,00	-26 870,00

4.3. Kiinteistö Oy Kaustisen Oppilasasuntolat

Tilivelvollinen toimitusjohtaja Vesa Jouppila

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kiinteistö Oy Kaustisen oppilasasuntolat ylläpitää asuntolarakennuksia Nikulassa vuokralaisenaan tällä hetkellä Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä.

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024		TS 2025
Kiinteistönhoito ostopalveluna						

Tavoitteet	Toimenpiteet	Arvio/Mittari
Kohtuullinen vuokrataso	Tulojen ja menojen tasapaino	Vuokratulot ja yhtiöntulos, vuokra /m ²
Ajanmukaiset vuokratilat	Peruskunnostuksien tekeminen oikea-aikaisesti ja oikealla tavalla	Tilojen käytännöllisyys tarkoitukseensa
Ajanmukaiset tilat kulloiseenkin käyttötarkoitukseen	Pidetään kiinteistöt kunnossa ja varaudutaan muutoksiin	Kiinteistön vuokrausaste ja kiinteistön kustannukset verrattuna samanlaisten rakennusten kustannuksiin

Talous

Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tilikauden tulos €	+32 270	+33 400	+39 270		

Toiminnan keskeiset riskit

- päävuokralaisen toiminnan muutokset
- kiinteistöjen kuntoon liittyvät riskit
- asumismuotojen muutokset
- korkotason nouseminen ja yhtiön talouteen liittyvät riskit

Kiinteistö Oy Kaustisen oppilasasuntolat	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Myyntituotot	94 842	91 000	94 842
Muut tuotot			
Materiaalit ja palvelut			
Henkilöstökulut	-1 138	-1 600	-1 200
Poistot ja arvon alennukset	-17 826	-19 000	-18 000
Liiketoiminnan muut kulut ym.	-41 268	-35 000	-35 000
LIIKEVOITTO	34 609	35 400	40 642
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 339	-2 000	-1 500
Tilinpäätössiirrot			
Tuloverot			
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	33 270	33 400	39 142

4.4. Kiinteistö Oy Rekipolska

Tilivelvollinen toimitusjohtaja Vesa Jouppila

Palvelusuunnitelman kuvaus

Tilivelvollinen toimitusjohtaja Vesa Jouppila

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kiinteistö Oy Rekipolskan tehtävänä on vuokra-asuntojen vuokraaminen, ylläpito, uudisrakentaminen sekä peruskorjaaminen sekä vastattava kunnan sosiaalisesta vuokra-asunto tarjonnasta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tavoitteena on järjestää asumismahdollisuuksia kohtuullisen vuokratasolla ja lyhyellä odotusajalla kaikille asunnon tarvitsijoille sekä tarjota eri perheeseen ja eri ikäkausien asumistarpeisiin soveltuvia asuntoja. Asuntokannan ylläpito hyvän kiinteistönhoidon avulla sekä uusien vuokraohteiden rakentamisella sekä peruskorjaamalla vanhoja asuntoja asumiseen soveltuviksi että asunnot on myös varustettu nykyaikaisella varustuksella ja tekniikalla.

Taloudellisena tavoitteena on sellainen taso, jossa asukkaiden vuokrataso pysyy kohtuullisena vähintään maakunnan keskiarvoluvuissa. Taloudellisella tuloksella myös tulevat peruskunnostustarpeet rahoitetaan asukkaiden maksamilla vuokrilla ja peruskunnostukset hoidetaan lainarahoituksella

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
toimitusjohtaja	1	1	0	0	0
kiinteistösihteeri	1	1	1	1	1

Tavoite	Toiminta	Arvio/Mittari
Lyhyet jonotusajat vuokrahuoneostoihin	Asukasvalinta ja peruskunnostus- suunnittelu ja toteutus	Käyttöaste ja vuokratuotto
Asumisviihtyvyys ja huoneistojen kunto ja käytännöllisyys	Ylläpitää hyvää kiinteistöhuoltoa ja parantaa asumisviihtyvyyttä erilaisilla toimenpiteillä	Pitkäaikaisella vuokrasuhteen kestolla, vuokralaisten antama suorapalaute ja vuokralaiskyselyyn vastaaminen
Kiinteistöjen piha-alueiden parantaminen, huoneistojen perusparannus, kiinteistöjen perusparannus, Uudisrakentaminen	Ennakoivalla ja hyvällä suunnittelulla, kiinteistöhoitolla parantaa ja peruskorjaamalla jo olemassa olevia kiinteistöjä ja huoneistoja sekä rakentamalla laadukkaita, toimivia ja nykyaikaisia kiinteistöjä ja huoneistoja	Kiinteistöjen ja huoneistojen käyttöaste ja vuokratuotto Neliövuokrahinta vertailuna maakunnan keskiarvolukuun

Talous

Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
---------	---------	---------	---------	---------	---------

Tilikauden tulos €

+ 79 869,81	+ 50 633	+ 50 633
-------------	----------	----------

	Asunnonha kijoita/vuosi	Neliövuokra €/m²
2013	192	8,16
2014	161	8,20
2015	137	8,55
2019	200	8,55
2017	194	8,58
2018	197	8,58
2019	169	8,66
2020	106	8,70
2021	157	8,86
2022	43 (lokakuu)	8,86
TA 2023	110	9,15

Toiminnan keskeiset riskit

- Korkotason nouseminen sekä velkamäärän kasvaminen, väestömäärän pienentyminen ja vuokranmaksukyvyyn heikentyminen

Kiinteistö Oy Rekipolska	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Myyntituotot	1 510 114,16	1 535 083	1 535 083
Muut tuotot	44 634,36	43 830	5 000
Materiaalit ja palvelut	-679 568,31	-753 404	-827 500
Henkilöstökulut	-168 326,27	-166 086	-55 000
Poistot ja arvon alennukset	-527 128,95	-517 217	-525 000
Liiketoiminnan muut kulut ym.			
LIIKEVOITTO	179 724,99	142 206	132 583
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-86 477,52	-91 574	-91 574
Luottotappiot	-13 368,14		-6 500
Tilinpäätössiirrot			
Väittömät verot	-9,52		
Tuloverot			

4.5. Kaustisen Lämpö Oy

Tilivelvollinen toimitusjohtaja Vesa Jouppila

Tilivelvollinen toimitusjohtaja Vesa Jouppila

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kunnan keskitetyn energiahuollon tuotanto, ylläpito ja kehittäminen

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tuotetaan keskeytymätöntä energianjakelua asiakkailleen. Laajentaa lämmönjakelua olemassa olevan verkosto alueella mahdollisuuksien mukaan sekä tarvittaessa laajentaa verkostoa uusille kaava-alueille

Toiminta-alueella oleva kilpailukykyinen energiatoimittaja.

Varmistetaan tehdyillä energiamateriaali sopimuksilla ja mahdollisella omalla tuotannolla häiriötön ja hinnaltaan kilpailukykyinen energiamateriaalien saanti.

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
kaukolämpölaitoksen hoitaja + t toimitusjohtaja	3	4+1	4+1	4+1	4+1

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Tuottaa keskeytymätöntä energianjakelua	Ylläpitää, kehittää ja varmistaa laitoksia ja verkostoa	Jatkuva keskeytys- ja häiriöseuranta
Kilpailukykyinen energiatoimittaja	Kilpailuttaa energiamateriaaleja ja muita laitoksen toimintaan liittyviä toimittajia	Verrata alueen ja koko maan vastaaviin ja myös erilaisten energia toimittajien hintoihin
Energialaitoksien toiminta keskeyttömäksi ja kaukolämpöverkoston toimivuus	Huolehtia ja huoltaa laitokset ja varmistaa varajärjestelmien toimivuus ja kaukolämpöverkoston saneeraus	Asiakaspalaute ja -kysely, Jatkuva verkoston vuotovesiseuranta
Optimaalinen energiatuotanto	Huolehtia laitoksien toiminta eri olosuhteissa	Ostetun- ja myydyn energia hyötysuhde jatkuva seuranta

Talous

Mittari	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tilikauden tulos €	+ 145071	+ 20 940	+ 14 550		

Toiminnan keskeiset riskit

Hintojen nouseminen ja saatavuus tulevaisuudessa energiamateriaalien osalta

Energiahintaan tulee korotusta verojen ja materiaalikustannusten noustessa

Luonnonkatastrofien lisääntyminen sekä kyberhyökkäyksien uhka ja muiden uhkatekijöiden kasvaminen voivat aiheuttaa häiriötä lämmönjakeluun.

Kaustisen Lämpö Oy	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Myyntituotot	1 339 917,52	1 262 940	1 325 850
Muut tuotot	3 000	4 500,00	3 000
Materiaalit ja palvelut	-465 164,61	-554 000	-578 000
Ulkopuliset palvelut	-95 664,01	-101 000	-95 000
Henkilöstökulut	-260 660,00	-255 000	-319 800
Poistot ja arvon alennukset	-197 504,50	-202 000	-198 000
Liiketoiminnan muut kulut ym.	-114 685,91	-116 000	-108 500
LIIKEVOITTO	209 238,49	39 440,00	29 550
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-9 172,84	-13 500,00	-10 000
Varastot	-40 233,64	-5 000,00	-5 000
Tilinpäätössiirot			
Tuloverot	-13096,53		
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	146 735,48	20 940	14 550

5. LIITTEET

5.1. VALTUUSTON MYÖNTÄMÄT TALOUSARVIOAVUSTUKSET 2022

Tasevaroista

Nimi	Anomus	Esitys kj.	Esitys kh	Päätös Kv
Kaustisen sotaveteraanit	0	0	0	

Tili 4742 kustannuspaikka 3903 (Kansantaiteenkeskus)

Nimi	Anomus	Esitys kj.	Esitys kh	Päätös Kv
Kansantaiteenkeskus	0	40 000	40 000	

Kansantaiteenkeskuksen avustus 40 000 euroa, jonka lisäksi 40 000 euron vuokramääräraha järjestöjen ja sivistystoimen käytön mukaisesti vuokratuloihin.

Hallinto- ja kehittämispalveluiden muut avustukset

Nimi ja käyttötarkoitus	Kustannuspaikka	Anomus	Esitys kj.	Esitys kh	Päätös kv
Kaustisen kotiseutuyhdistys	1121 Kehittämistoiminta	0	500	500	
Yhteensä		0	500	500	

Nimi ja käyttötarkoitus	Kustannuspaikka	Anomus	Esitys kj.	Esitys kh	Päätös kv
Kaustisen seudun oppaat	1123 Muu toiminta	0	500	500	
Yhteensä		0	500	500	

Nuoriso- ja liikunta-avustukset

Nimi	Kustannuspaikka	Anomus	Lautakunnan esitys	Esitys kj.	Kh esitys	Päätös kv
Liikunta-avustukset	3701	-	5 000	5 000	5 000	
Muut Liikuntatoimen avustukset (moukarikarnevaalit)	3701	-	800	800	800	
KP-V:n yhteistoimintaosuudet (sopimusperusteinen)	3701	-	40 000	40 000	40 000	
Nuorisotoimen avustukset	3801	-	5 000	5 000	5 000	
Kaustisen 4H yhdistys	3801	15 550	10 000	10 000	10 000	
Yhteensä		15 550	60 800	60 800	60 800	

Kulttuuriavustukset

Nimi	Kustannuspaikka	Anomus	Lautakunnan esitys	Kj. esitys	Kh esitys	Kv päätös
Vuosittainen kulttuuripalkinto	3901	-	500	500	500	
Kulttuurin pienavustukset	3901	-	5 000	5 000	5 000	
Kaustisen kamarimusiikkiyhdistys, Kamarimusiikkiviikko	3901	17 000	16 000	16 000	16 000	
Kansanmusiikki-instituutti/Tallari	3901	32 000	25 000	25 000	25 000	
Pro Kaustinen Folk Music Festival 2023	3901	30 000	25 000	25 000	25 000	
Unesco	3901	0	0	32 000	32 000	
Yhteensä		79 000	71 500	103 500	103 500	

Kaustisen kunnan avustukset yhteensä 205.300 €.

Lisäksi avustuksina voidaan pitää myös harrastustoimintoja, joista ei peritä käyttäjiltä vuokraa, vaan niistä peritään sivistystoimelta sisäistä vuokraa.